

DERYBOS SU SOVIETAIS

Ar jos geriau už karą?

Vytautas Meškauskas

Popiežius Jonas Povilas II lankydamasis Paryžiuje pritarė prezidento Giscard d'Estaing iniciatyvai toliau kalbėtis su sovietais. Kaip rašėme pereinamojo Nr. Apžvalgoje, Giscard tuo reikalu buvo nuskridęs į Varšuvą ir už tai susilaukė kritiško atgarsio JAV-bėse dėl Vakarų vienybės laužymo. Girdi, syki sovietai įsiveržė į Afganistaną, juos reikėtų pirmiausiai už tai nubausti: ekonomiškai, olimpijadose boikotu ir pan. Taip žiūrint, Giscard pasielgė aiškiai nesolidariai, o jei popiežius jį už tai pagyrė, neatrodo, kad dangus būtų tam pritares: per priėmimą prezidentūros sode, į kurį buvo sukviešta 5,000 svečių, taip pradėjo lyti, kad visi turėjo su bėgti į prezidentūros rūmus – o ten buvo tokia spūstis, kad buvo daugiau panašų į Kaziuko mugę, o ne diplomatinį priėmimą.

Antra vertus, popiežius su Giscardu galėjo būti ir teisūs. Ar nesakė pats Churchillis, kad 'jaw-jaw' yra geriau negu 'war-war'? Tam tik su rezervais pritaria jo paties tautiečiai The Economist redakcijoje, savo vedamajame išvedžiodami: tai galėtų būti teisybė tik tuo atveju, jei 'jaw-jaw' nenuslystų į 'blah-blah', kas virsta 'gaga' ir karo nenutolina.

Prezidentas Giscardas šiuo tarpu yra paskutinis vakarietis patyręs, jog derybos su Rusija nėra tik trumpas pasimatymas, atviras išsikalbėjimas, greitas kompromiso suradimas pasibaigęs rankų paspaudimu. Deja, dar per daug žmonių tikisi, kad Afganistano problema gali pati išsirišti, jei tik abi pusės pradėtų kalbėtis.

Iš tikro, 35 metų praktika moko, kad derybos su sovietais yra ilgas ir sunkus užsiėmimas, reikalaujantis laikyti trijų taisyklių.

Savaime aišku, kad visų pirma reikia laikyti atviras komunikacijos linijas, bet jos turi būti labai privačios (ambasadoriai, karštoji telefono linija, slapti pareigūnų pasimatymai), nes rusai kiekvieną viešą kontaktą panaudos propagandai, bet ne deryboms.

Antra taisyklė yra tokia, kad rimtos derybos negali prasidėti nenustačius bendrų interesų ir tik paaiškęs, kad skirtumai gali būti išlyginti. Trečia – net tuo momentu, kai prasidės rimtos derybos, reikia ruošti tam atvejui, kad nebus galima susitarti. Kitaip rusai tik žais žodžiais, tuo tarpu darydami visai ką kitą – įsiverždami į Afganistaną, griaudami atominį balansą Europoje

jei ir kitą, kas privedė prie dabartinės krizės.

Tų taisyklių reikia laikytis, nes jėgos nelygios: Vakarai turi viešąją nuomonę, o Rusija ne. Už tat gi rusai susigundo kiekvienas derybas paversti propagandos futbolo žaidynėmis, kur tėra vieni vartai – Vakarų pusėje.

Konkrečiai kalbant – Brežnevas sakosi atšauksią kariuomenę iš Afganistano, jei Iranas ir Pakistanas aklina uždarytų savo sienas bet kokiai sukilelių paramai. Turint galvoje terena, tai praktiškai sunkiai įmanoma. Bet, net jei ir būtų įmanoma, ir sukilimas užgęstų, tai dar nereikia, kad sovietai iš to krašto ištikro pasitrauktų. Ar jie pasitraukė iš Čekoslovakijos, nepaisant to, kad tai žadėjo jau prieš 12 metų, 'kai tik tvarka bus atstatyta'? Už tat visų pirma reikia

(Nukelta į 2 psl.)

Rūpintojėlis — Lietuvos kančių simbolis, prel. Juro Alkos muziejuje.

Dažniausia yra tamsiausia prieš aušrą...

Inž. J. Jurkūno kalba pasakyta ALT S-gos Clevelando skyriaus 30 m. sukakties minėjime

Clevelandas lietuviškųjų kolonijų tarpe garsėja Kultūriniais Darželiais, tautinės minties laikraščiu "Dirva", Čiurlionio Ansambliu su jo dirigentu A. Mikulskiū prieky ir Lietuvių Namais. Šios Clevelandui būdingos institucijos, vienos iš jų 65

metų amžiaus kitos dar net dešimties neturinčios yra išimtinę pastangų vaisius kuriais ne tik clevelandiečiai, bet ir visi kiti lietuviai didžiuojasi.

Be šių išimtinai būdingųjų taip pat turite ir visas kitas institucijas, kurios di-

desnėse lietuviškose kolonijose maždaug yra panašios, tai: parapijos, lietuviškos mokyklos, įvairios organizacijos ir įvairūs susigrupavimai, sporto ir kitoki klubai.

Prisiminus būdingąsias ir visas kitas lietuviškas institucijas Clevelande, šia proga reikia atiduoti didelę pagarbą Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos Clevelando skyriui, to skyriaus buvusioms ir esamai valdybai ir visiems skyriaus nariams už nepaprastai didelį tautinės minties žmonių įnašą toms visoms lietuviškoms Clevelande institucijoms. Per 30 metų nenutrūkstamai skyriaus nariai vienokiu ar kitokiu būdu talkino tiek darbu, tiek materialiniais išteklių ir padėjo išlaikyti tas visas institucijas pakankamai aukštame lygyje.

Dar prieš įsisteigiant Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos skyriui Clevelande, savo tarpe turėjote Lietuvos Respublikos Prezidentą Antaną Smetoną ir jo šeimą. Jis įnešė nemažą judrumą ne tik Clevelando, bet ir visos Amerikos lietuvių

tarpe. Jo vaikiaičiai ir marti dar ir šiandien yra jūsų tarpe ir yra aktyvūs jūsų skyriaus darbuose.

Taip pat savo eilėse turėjote sunkiai bepaličiamus ir daug padariusius tautinio darbo stulpus: Karpis, Žiūrius ir Nasvyčius. Jie šauniai reprezentavo tautinę mintį prieš skyriui įsisteigiant ir su nemažesniu ryžtu dirbo jame iki iškeliamo Anapiln.

Nebūdamas clevelandietis nedrįstu minėti daugiau pavardžių — turiu čia asmeniųjų draugų ir nemažai pažįstamų ir būtų nepaprastai sunku visus jūsų darbus išsakyti ir įvertinti. Bet pro du bendruosius negalima praeiti tydomis: Clevelando skyrius davė turbūt visus Dirvos redaktorius. Jūsų skyrius su mažom išimtim davė Vilties draugijos daugumą pirmininkų.

Tad kaip matote Tautinės Sąjungos Clevelando skyrius yra būdingas visame tautinės minties žmonių visuomeniniame ir Sąjungos darbe.

Pagarba Clevelando skyriui už dideli darbą ir gražius rezultatus,

Bet visi tie atlikti naudingi darbai — jau praeity. Šiandien švėsdami skyriaus trisdešimt metų gyvavimo sukaktį jais vertai didžiuojamės, ir būdami dėkingi jų atlikėjams — turėtume ramiai ir kiek įmanoma ob-

(Nukelta į 4 psl.)

Baltimorės tautinių šokių ansamblis "KALVELIS", vadovaujamas Algimanto Vitkausko, dalyvauja VI-je lietuvių tautinių šokių šventėje, įvykstančioje 1980 m. liepos 6 d. Chicagoje. "Kalvelis" dalyvavo IV ir V tautinių šokių šventėje ir dažnai atstovauja vietos lietuvių įvairiuose tautybų pasirodymuose bei festivaliuose. Iškilus vienetą, įsteigtas 1964 m. LB pastangomis.

SAVAITINĖ POLITIKOS *Dirva*

Didieji ir jų sąjungininkai: Nato ir Varšuvos paktai. — Jei ne Carteris ir Reaganas, tai kas: Mondale ir Baker.

Amerikoje jaučiamas nusi-vylimas savo sąjungininkais. Tie nori daugiau kalbėtis su sovietais negu užimti griežtes-nes pozicijas. Washingtone turbūt su pavydu žiūrima į Varšuvos paktą - to dalyviai kalba vienu balsu. Tiesa, ir iš ten kartasi pasigirsta priešin-gų melodijų, kurios paprastai būna Vakarų spaudos išpūs-tos, pvz. Rumunijos siekimas būti daugiau nepriklausoma, bet toji jokiū būdu negali būti lyginama, sakykim, su Pran-cūzija. Nei ūkiškai, nei kariš-kai, nei prestižu. Iš viso, ar

Derybos su ...

(Atkelta iš 1 psl.)

išsiaiškinti su kokia vyriausy-be Afganistane jie sutiktų.

Antra, sovietų invazija į Af-ganistaną sukėlė krizę dėl to, kad to įsiveržimo šešėlis siekia Persijos įlanką ir Indijos-Pakis-tano subkontinentą. Sovietai sakosi sutiksia garantuoti Ira-no ir Pakistano suverenumą. Bet tai nieko nereiškia, nes gy-vename ne XIX šimtmečiuje, bet XX-tame.

Iranui, Pakistanui ir kitiem Pietų-Vakarų Azijos kraštams pavojus gresia ne dėl sovietų noro pažeisti jų suverenumą. Tie kraštai gali susilaukti pa-našaus likimo kaip Afganista-nas: visų pirma komunistinės mažumos pučo (kaip Kabule 1978 m. balandžio mėn.), ku-ris prives prie mažumos vy-riausybės prašymo apsaugoti ją nuo savo pačios liaudies (kaip 1979 m. gruodžio mėn.) Tokiu būdu išorinis suvereni-teto lukštas bus apsaugotas, bet vidurys pakeistas.

Tai XX amžiaus pabaigos technika. Už tat vienintelis galimas politinis susitarimas turėtų būti panašus į Jaltą, ku-riuo sovietai pasižadėtų palik-ti visą Pietų Vakarų Aziją va-kariečių įtakoję, bet sovietai neturi jokie reikalo su tuo sutikti. Tai galima buvo pa-daryti 1945 m. Vakarų Euro-poje tik remiantis ten Vakarų karine galia. Niekto panašaus nerandame Azijoje. Už tat ne lieka kitos išeities, kaip tik to-kią galią ten sukurti. Si vis pacem, para bellum.

Bet krizė yra ne tik ten - ji turi židinį ir Europoje, kur so-vietai siekia atominio prana-šumo. NATO gruodžio mėn. nutarė atstatyti lygsvarą, ta-čiau sovietai aiškina, kad jie nesiderės iki NATO neatsisa-kys to sumanymo, tokiu būdu palikdami Sovietijai bent iki 1983 metų pirmojo smūgio pasirinkimą.

Kaip matome, Maskva, britų nuomone, neturi jokio aks-tino rimtom derybom. Už tat Vakarai visų pirma turėtų susirūpinti savo galybės atstaty-mu, nes be jėgos negalėsi įkal-bėti sovietų bet kur nusileisti. Bet kam gali patikti ašaros ir prakaitas? Už tat Brežnevas Economist viršelyje, išleisda-mas namo Giscardą, klausia: 'Kas gi bus sekantis?'

galima tas dvi karines sąjun-gas lyginti? Atsakymas būtų aiškus NE.

Varšuvos paktas, pasirašy-tas prieš 25 metus, buvo sovie-tų atsakymas į Vakarų Vokie-tijos priėmimą į NATO. Pagal Varšuvos Pakto 11 str., toji so-vietų satelitų karinė sąjunga nustotų egzistuoti 'tą dieną, kurią isigaliotų visos Europos kolektyvinio saugumo sutar-tis'. Kitaip tariant, Varšuvos sutartis buvo sugalvota, kaip ateities mainų objektas: jūs paleiskit NATO, mes paleisi-me savo satelitus. Iš tikro so-vietai tai galėtų padaryti per daug nerizikuodami. Sateli-tus prie Sovietijos riša ne tiek sutarties raidės, kiek faktas, kad ji kontroliuoja visą savo sa-telitų gyvenimą. Formaliai ji gali būti ir nepriklausomi, praktiškai jie neturi kitos išeit-ies kaip klausyti Maskvos. Pa-lyginti nežymus nukrypimas nuo oficialios linijos - noras su-teikti komunizmui kiek žmo-niškesnį veidą - privedė prie Maskvos invazijos į Čekoslova-kiją, sulaužant Varšuvos Pak-to 8 str., kuris kalba apie atski-rų narių suvereniteto gerbimą ir nesimaišymą į vidaus reika-lus.

Sovietija proporcingai dau-giau išleidžia Varšuvos pakto karinei mašinai išlaikyti ir ap-ginkluoti kaip JAV NATO są-jungoje. Pastaroje JAV dalis nesiekia nė pusės visų išlaidų, Sovietų dalis Varšuvos pakte yra apie 80%. Karo atveju di-džiausia našta atitektų patiems sovietams ir gal jų griežtesnėje priežiūroje esantiems rytų vo-keičiams. Kiti Varšuvos Pakto daliniai, jei karas užsistėtų ir neatneštų sovietams greitos pergalės, ne tik mažai jiems padėtų, bet dar pareikalautų didesnės priežiūros. Taikos metu Varšuvos Pakto vyr. va-das maršalas Kulikov vadovau-ja tik sovietų ir rytų vokiečių kariuomenių dalimis. Kitose pakto valstybėse sovietai turi tik patarėjus, instruktorius ir, žinoma, didelį skaičių šnipų, kurie visi atstoja formalius bendros vadovybės trūkumus. Daugiau integruoti yra tik aviacija ir karo laivynai Balti-jos jūroje. Tokiu būdu NATO su Varšuvos paktu lyginti ne-gali: pirmoji sąjunga riša sa-vanorius, kurie dažnai turi at-skiras nuomenes, bet nenori iš

sąjungos pasitraukti, nes turi bendrus interesus; tuo tarpu antroji sąjunga tėra vergų telkinys, kurie pirmą progai pasitaikius iš sąjungos mielai pasitrauktų.

...

Po paskutinių birželio 3 die-nos pirminių rinkimų nėra abejonių, jei neatsitiks koks stebuklas, kuris politiniam gy-venime visados gali pasitaiky-ti, kas bus demokratų ir res-publikonų kandidatai. Nei Carteris, nei Reaganas per daug entuziazmo nesukėlė. Galima net teigti, kad abu kandidatai neatrodo pakan-kamai geri savo pačių partie-čiams. Bet, jei jie galėjo iškilti tik dėl per paskutinį dešimt-metį susiklosčiusios pirminių rinkimų sistemos, kuri leidžia partijų nominacijas laimėti pašaliečiams, kas būtų dabar kandidatai, jei juos pasirinktų tik aktyvūs partijos nariai?

Tą klausimą svarstydamas Washington Post kolumnistas David S. Broder išdeda, kad patiems partiečiams turint žodį demokratų kandidatu bū-tų dabartinis vice-prezidentas Mondale, kurį partija faktinai primetė Carteriui po po nomi-nacijos laimėjimo, o respubli-konų - jų mažumos vadas sena-te Howard H. Baker, pats ne-sekmingas kandidatas į nomi-nacijas šiais metais. Galimas daiktas, kad tais sumetimais - gauti partiečių pasitikejimą - Reaganas pasirinktų Bakerį savo viceprezidentu.

...

Kokie gi liko šansai Ander-sonui, kuris nėra koks pašalie-tis, bet aktyvus respublikonas, 20 atstovų rūmų narys ir pas-kutiniojo metų respublikonų mažumos kongrese vadas? Li-kimo ironija panorėjo, kad jis neturėtų savo partijos para-mos. Iš viso, jis dar turi tiek daug kliūčių pakliuvimui į kandidatų sąrašus visose valstijose, jog reikia beveik stebuk-lo, kad to pasiektų. Jis pats, anot Newsweek, savo eventua-lų laimėjimą įsivaizduoja taip. Iki rinkimų Carterio prestižas bus taip kritęs, kad demokratai neturės kitos alter-natyvos Reaganui kaip tik jį, Andersoną, kuris, anot Carte-rio, per 20 metų balsavo kaip konservatyvas. Bet ir čia gali-mas stebuklas: JAV ekonomi-

■ Iš kitos pusės

Kartais skaitai ir — nenori tikėti savo akimis. Taip vėl pasitaikė užtikęs DRAUGO gegužės 22 d. vedama-jame samprotavimus apie Onassio vedybas. Girdi:

"Graikų milijonierius Onassis vedė prez. Ken-nedy našlę, bet jeigu jis būtų vedęs Chruščiovo našlę, vargu ar kas būtų daug daugiau žemėje pa-sikeitę. Viena aišku, kad Onassis vedė Kennedienę dėl garso, norėdamas pasirodyti prieš pasaulį, bet taip pat jis vedė ją ir dėl jos grožio, nes garso Onassis būtų daugiau sulaukęs veddamas Chruš-čiovo našlę. Visa tai rodo, kad šalia piniginių ir kitokių apskaičiavimų kiekvienas nori, kad jo bū-simasis partneris ar partnerė nors šiek tiek patik-tų."

Taip prasidėjo vedamasis apie Jungtinių Tautų pa-skelbtus šeimos metus. Po to duodama statistikos apie šeimų nepatvarumą Lietuvoje bei Amerikoje ir baigiama:

"Ir kiekvienai šeimai tėra svarbi tik viena nesuduzimo sąlyga — tai vienas kitam atlaidu-mas. Be jo nei raštai, nei patarimai, nei prakalbos, nei linkėjimai, nei senų, nei jaunų šeimų nuo su-duzimo neišgelbės."

Iš kitos pusės skaitant, visų pirma krinta į akis au-toriaus vaizduotė, bandanti suvesti Onassį su Chruščio-viene. Kažin, ką ji į tai pasakytų? Antra reikia stebėtis, jog autorius, kalbėdamas apie šeimų kūrimą, ir pastebė-damas, kad tame procese "dingsta daugelis šalutinių da-lykų, kaip grožis, pinigai ar tautybė", sugebėjo per visą straipsnį išvengti žodžio MEILĖ! Gal jis išbrauktas iš DRAUGO žodyno?

vm

nis gyvenimas yra matuoja-mas pagal vadinamą Consu-mer Price Index, kuriame atsi-spindi visos galimos vartotojų išlaidos, jų tarpe ir nuosimčiai už paskolas bei namų įsigijimo kaštai. Jei energijos kaina per daug nepašoks, galimas daik-

tas, kad visa tai prives prie ofi-cialios pagal tą indeksą infla-cijos sumažėjimo iki 7.5%. Tuo atveju Carterio prestižas staiga pakiltų: jam bus pasi-sekė inflaciją sumažinti pu-siau.

TAUPYKITE DABAR

Pas mus. Ne visi tarnautojai yra lietuviai, bet kiekvienam skyriuje galima susikalbėti lietuviškai.

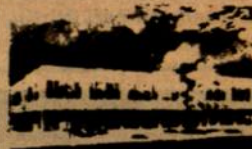
UZ CERTIFIKATUS MOKAME:

- 7 1/4% — 6 metų su \$1,000, minimum.
- 7 1/4% — 4 metų su \$1,000, minimum.
- 6 3/4% — 30 mėn. su \$1,000, minimum.
- 6 1/2% — 1 metų su \$1,000, minimum.

VĖLIAVOS DUODAMOS NEMOKAMAI pradėjus naują taupymo sąskaitą. Gausite vieną amerikietišką ir antrą pagal pasirinkimą su stovu. Kitos dovanos duodamos sąskaitorių idė-jus atitinkama suma.

SAVINGS INSURED UP TO \$40,000.00 BY F.S.L.I.

Saint Anthony Savings

1447 So. 49th Court • Cicero, Illinois 60650
Phone (312) 656-6330

Open Mon., 9-8; Tues., Thurs., Fri., 9-5; Sat., 9-1; Closed Wed.

Juozas Gribauskas, vedėjas

Viešėdami Chicagoje aplankykite **PARAMA** **MAISTO IR LIKERIŲ KRAUTUVE**

2534 WEST 69th STREET. Telefonas: RE 7-3332

Savininkai: J. JANUŠAITIS ir J. MAŽEIKA

Čia rasite didžiausią pasirinkimą vietinių ir importuotų likerų ir kitokių gėrimų, gi delikatesų skyrius stebina savo įvairumu.

Kainos žemos — Pasirinkimas didelis

APSILANKĘ — ĮSITIKINSITE.

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

DIRVAP. O. BOX 03206
CLEVELAND, OHIO 44103
TEL. (216) 431-6344

6116 ST. CLAIR AVENUE, CLEVELAND, OHIO 44103

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER

EDITOR: VYTAUTAS GEDGAUDAS
DIRVA (USPS 157580)

Second-class postage paid at Cleveland, Ohio. Published Weekly by American Lithuanian Press Radio Ass'n. VILTIS Inc. Subscription per year \$13.00. Single copy 20 cents.

Prenumerata metams \$13.00, pusei metų \$7.00 • Atskiro numerio kaina 20 centų • Straipsniai pasirašyti pavarde, inicialais ar slapyvardžiu nebūtinai išreiškia redakcijos nuomėnė • Nepausdinti straipsniai grąžinami tik autoriams prašant • Už skelbimų turinį ir kalbą redakcija neatsako.

BIRŽELIO ĮVYKIAI

Pavasaris iš visų metų laikų labiausiai laukiamas. Jo švelnia žydruma nudažytu dangum, iš miego pabudusiais medžiais ir į skaisčią saulę besistiebiančiais įvairiaspalviais žolynais džiaugiasi vaikai, jaunuoliai ir vyresnieji. Pavasaris kiekvieną žadina ir kelia gyvenimui, stiprina viltį nugalėti kelyje pasitaikiusias kliūtis.

Kiekvieno pavasario džiaugsmu gyveno ir nepriklausoma mūsų tėvynė Lietuva. Ji žengė kartu su laisvojo pasaulio pažanga, lietuviškam kaime ir mieste vis labiau kilo mūsų tautinis judėjimas, atgavęs Lietuvai nepriklausomybę. Išaugo sava pramonė, prekyba, pradėjo dygti gražūs miestai ir lietuvis pajuto tikrąjį, prasmingą, pilną laisvo žmogaus gyvenimą, nes tikėjo, kad po daugelio ilgų Rusijos caro priespaudos metų sunkiai prisikėlusiai nepriklausomam gyvenimui mūsų Tėvynei amžinai švies skaisti pavasario saulė.

Deja, Lietuvos dangų staiga aptemdė sovietinis raudonasis okupantas, kada 1940 m. birželio 15-tą saulėtą dieną smurtu peržengė nepriklausomos Lietuvos sieną ir pradėjo vykdyti tautų naikino planą ir vienu metu bėgyje dar ne taip masiniai, tik 12,000 politinių kalinių buvo uždaryti į kalėjimus ir koncentracijos stovyklas. Politiniais buvo vadinami patys didieji Lietuvos patriotai, aktyvieji veikėjai ir eiliniai savo tėvynės mylėtojai.

Tik dvylika tūkstančių į kalėjimus laisvojo pasaulio žmogui atrodytų, jog tas prierašas "tik" čia ne vietoje. Juk tai didelė daugybė nekaltų žmonių, mokslo ir kultūros tautai puoselėtojų, tačiau, tai yra nedaug palyginus, kad po vieno metų 1941 metų vėl tie patys Lietuvos priešai pasaulyje negirdėtu metodu traškiškai pribagė ir išplėšė iš nekaltų žmonių bet kokią dar iki tol turėtą viltį, kada birželio 13-14 dienomis taikaus pasaulio priešas komunizmas pradėjęs masiniai naikinti lietuvių tautą

per porą dienų ir naktų sukimšė kaip gyvulius į jiems skirtus vagonus be langų, uždarytus be duonos, be vandens, kančios ir sielvarto kupinomis akimis, kankindami išvežė per 40,000 nekaltų Lietuvos sūnų ir dukrų. Dejavo ligoniai, klykė vaikai be motinų, aimanas lydėjo sargybinių smūgiai ir šūviai. Jūs išvežė fiziniams ir dvasinėms kančioms į Rusijos gilumą, į Sibiro taigas vergų darbams, ši lietuvių tautos tragedija liko ašarom ir krauju įrašyta į Lietuvos istoriją.

Birželis kiekvienam lietuviui, nežiūrint kur jis begyventų, vyresniajam primena šią siaubingą tautos tragediją. Daugelis iš vyresniųjų tebesame dar gyvi liudininkai ir tų tragiškų sukakčių birželio dienų minėjimuose kasmet atnaujinam skausmą dėl nukankintų žuvusių artimųjų ir ryžtą aktyviau įsijungti į Lietuvos laisvinimo kovą, o dar pajuntam didesnį skausmą, kad šios tautos kančios, prasidėjusios prieš 40 metų tebesitęsia iki šios dienos. Tauta tebėra vergijos pančiuose, visas kraštas paverstas kalėjimu, o laisvasis pasaulis nors tos okupacijos nepripažįsta, bet pavergėjui vis nuolaidžiauja.

Lietuvos jaunimas pavergtoji tėvynė tik iš tėvų ir protėvių apie tokį kruviną birželį sužino, nes mokyklose, organizacijose ir net namus lankydami mokytojai, politiniai vadovai okupanto yra verčiami jaunimo sielose skleist klaidingą pasaulėžiūrą, klaidingai istorinius įvykius formuojančias aplinkybes, idant savo kruvinus darbus uždengtų nuo jaunosios kartos ir nuo laisvojo pasaulio akių.

Mes, laisvuose kraštuose gyvendami tuos žiaurumus minime ir minėsime, bet jaunimas taip pat sužino tik iš vyresniųjų pasakojimų ir iš knygų, kurių ne vieną jau parašė vergija kentėję ir į laisvę grįžę tremtiniai-kankiniai. Tokių nedaug pasiekė laisvą pasaulį, bet jų pergyvenimai rašyti krau-

Apie 'neapbrėpiamą' tėvynę ir žuvų gaudymą Tolimuose Rytuose

Skyriuje apie "kitą pasaulį", t. y. apie gyvenimą ir nuotykius sovietinėje Lietuvoje, Bronys Raila "VAIVOS RYKSTĖJE" viena proga linksmiau pakedena, koks dabar ten yra ir ką reiškia "lietuviškas tarybinis patriotizmas", pilstomas iš lenininio-brežnevinio ašocio...

Ta agitacija prasidėjo jau seniai. Tai naivus kai kurių mūsiškių tarybininkų įgeidis - būtinai plėstis nuo Palangos ligi Vladivostoko ir plaukioti, net paskėti naujojo imperiojo.

Berods pirmoji buvo Salomėja Nėris -- Stalino-Džiugašvilio lakštingala, užplakusi giesmę didžiajam gruzinui ir visos sovietijos tironui-saulėi, 'išlaisvinusiam' josios tėvynę, tą mažutę mažutytę, bet užtat ją iliejusiam į didžiąją tėvynę, tą ligi Vladivostoko.

Ak, kaip greit praėjo 'Poema apie Staliną'... Ji dabar ir karščiausių komunistų ignoruojama, it kokia dėmė, kurią gėda net prisiminti.

Bet pati išdidintos 'tėvynės' idėja nedingo. Priešingai, stiprėjo agitacija ir rusofilų spaudimas su priekaištais, kad užgrobtos tautos per ilgai dėsia. Reikėtų, kad visos vadinamą Tarybų Sąjungą sudarančios tautos greičiau pasijustų viena šeima bendroje tėvynėje su visąsąjungine samone ir kiek galint su vyraujančia 'vyriausiojo brolio' kalba. Jei patys ne-

juje mirkyta plunksna atvaizduoja tebežudomą lietuvių tautą. Dabartinė išeivijos lietuvių jaunoji karta taip pat nepatyrė tos dvasinės priespaudos, todėl jų vaizduotėje sunkiai telpa, kad kultūringam pasaulyje dar viešpatauja tokios bolševikinės barbarų saujelės nekaltų žmonių kankinimai ir žudynės, tačiau jiems prieinama istorija lietuvių ir kitomis kalbomis vis daugiau atsiranda ir svetimų žurnalistų ir rašytojų aprašymų ir pasaulis pradeda matyti tikrąjį komunizmo veidą.

Baigiant pravartu prisiminti vieno laikraščio žodžius, kurių teisingumas niekuomet neišdils iš mano atminties:

"Lietuvių tauta neužmirš okupantų bolševikų, kurie tuos baisumus vykdė. Atsimins ir savo tautiečius, lietuvius komunistus, kurie viskuo talkininkavo okupantams. Jie suvaidino Judą vaidmenį. Bet tas jų vaidmuo buvo dar negarbingesnis. Judas, Kristų išdavęs priešui, sąžinės graužiamas, pasikorė. Gi lietuviškieji judai, išdavę priešui savo tautą, padėję nukankinti tiek daug savo brolių, ramiai ir toliau tęsė bei tebetęsia savo darbą, padėdami okupantui ir toliau naikinti tautą." (Draugas, 1958. 6. 14 d.).

E. Čekienė

rusėsim - vistiek būsim surusinti!

Kas tuo keliu neitų pirmyn, o atgal, toks atžagareivis bus įtartinas nacionalistas, nacionalinio uždarmo žlibuolis, aklas vietininkiškumo lunatikas, tiesiog buržuazinė atgyvena.

Tuoj po karo ir Lietuvoj pradėta apie tai garsiai skalyti. Tai buvo daugelio agitatorių, visų 'aparačių', žiugždos tipo 'istorikų ir komunistinės spaudos miglovarų tema.

Deja, šių motyvų neišsaugojo ir geresni rašytojai, o ir kai kurie poetai. Po Salomėjos begėdiškiausios odės savo tautos ir savo pačios vergijai, pavyzdžiui, ir vėl atsirado mergina, Vilija Sulcaitė, kuri šiai didžiurusiško nacionalizmo ambicijai taip pat surašė himniuką - laimei, ši kartą labai trumpą.

Tik, žinoma, dabar ne apie Stalino saulę, bet apie 'rusišką skarelę'... 'Rusijai' - sušunka ten mūsų naujoji Safo iš Jonavos, - 'Po tavo pilka skarele/ mūsų plakančios laime širdys,/ mūsų vaikai ir likimai' (išspausdinta 'Pergalėje', Nr. 10, 1973).

O jau visai neseniai naują pasikalbėjimą, vardu 'Tėvynės valanda', tartum rytmetinę maldą didžiąją tėvynę, su kūrė dar jaunesnės kartos eilintojas iš Anykščių, buvęs komjaunimo sekretorius, pasakui kompartijos narys, dabar jau 'rašytojų sąjungos poezijos konsultantas' Antanas Drilinga (Pergalė, Nr. 10, 1978).

Čia poetas su nepralengia egzaltacija pasitinka tą plačiąją ir, kaip jis sako, neapbrėpiamą tėvynę, kuriai jis išlieja tiesiog meilės himną (surasyta, deja, nelabai melodingai).

Paaikšėja, kad Drilinga Lietuvoj tik rugius tesėja, o jausmais tai po Tadžikiją važinėja. Kai atsiranda sunkesnių darbų, kažkur Rusijoj jis kasa anglij, bet vynuogės skina Moldavijoj. Tačiau žuvį gauda ne žuvinguose Rubikių ar Dzūkijos ežeruose, o Tolimuosiuose Rytuose...

Tokia jau dabar marga jo 'amžinoji' tėvynė, kurios pločių ir dydžio gal ir reikėtų pa-

vydėti. Ir jeigu savo tosios maldos kas rytą jis nesukalbėtų, tai... 'kas gi liktų iš manęs, jei netekčiau tėvynės?' - klausia susirūpinęs eilėkalis ir atsako: - 'Tik pelenai'...

Bet man kažkodėl gundosi suabejoti poeto patriotine priešaika. Vargu čia teisybė, greičiau gal tik pataikūno ir karjeristo padlaižavimas tiems, iš kurių jis tikisi skanesnio peno.

Plieno kietumo tiesa būtų kitokia. Jeigu pats Drilinga ir mūsų tauta taip plačiai pasiskleistų po aną Kremliaus smurtu sustumdytą ir išmaišomą didžiąją tėvynę, tai tikrai iš tokio poeto ir mūsų tautos te liktų vien pelenai.

Neapbrėpiamoji ir amžinesnė lietuvių tautos istorija liudija, kad tikroji mūsų tėvynė per amžius buvo ir liks ten ir tol, kol mūsų meilė, darbus ir pagarbą skirsim pirmiausiai savo žemei, savo tautai, savajai kalbai ir kultūrai.

Mes nedingsim nuo mūsų tautai priklausančio sklypo paviršiaus, kol atkakliausiai gin-sim josios garbę, dorą ir būdą, jos sielą ir savus dievus - drauge ir tąją neapbrėpiamą šventą teisę laisvai gyventi laisvoje valstybėje be ponijos iš Kremliaus, be kolonistų ir kitų perėjūnų.

Kaip dabar gėdijamės salomėjiškos 'Stalino poemos', greičiausiai gėdysimės ir Antano Drilingos neapbrėpiamų nesąmonių.

Didieji Lietuvos poetai nuo Donelaičio ligi Vaičiūčio, nuo Maironio ligi Brazdžionio, Borutos ir Aisčio ligi Santvaro, Bradūno ir Henriko Nagio visada dainavo, kentėjo, meldėsi ir šviesiai svajojo ne apie drilingiškai plačią, bet apie tikrą širdim ir sąžinėm apbrėpiamą Lietuvą - mūsų ir tik mūsų tėvynę.

Tegu tarybinių rašytojų poezijos konsultantas pats pirmas apie tai atidžiau pasikonsultuoja.

TOOL & DIEMAKERS,

First Class, also

MOLD MAKER

Exp. on E.D.M. or Pantograph.

All Benefits.

LONG ISLAND CITY

(212) 392-3570

(20-24)

DRAFTSMAN

exp'd in store interiors and architect.

tural woodwork. Also

WOODCABINETMAKER

Assembler and benchman. Top pay &

fringes. Call HINZMANN & CO.

212-855-4060

(20-26)

— I Š K I R P T I —

DIRVA

P. O. Box 03206

Cleveland, Ohio 44103

Prašau man išsiųsti, kaip tik išeis iš spaudos, Br. Railos naujausią knygą "Vaivos Rykštė". Knyga 426 psl. Kaina 10 dol.

Atsilyginsiu gavęs knygą

Pavardė ir vardas

Adresas

Dažniausia yra tamsiausia prieš aušra...

(Atkelta iš 1 psl.)

jektyviai įvertinti kokia yra ši diena lietuviškame gyvenime ir gal mesti žvilgsnį šiek tiek į ateitį.

Nemanau, kad trumpame pranešime būtų įmanoma apimti visas lietuviško gyvenimo sritis, bet bandysiu paminėti grynai mano asmeniškai nuomone svarbiausias.

I. Mūsų lietuviškoji politinė sritis

a) Nelaimingas tarp Alto ir Lietuvių Bendruomenės darbo padalos konfliktas ne tik nesumažėja, bet išsiplėtė, dabar į tą konfliktą jau įtrauktas be virš minėtųjų ir Vyriausias Lietuvos Išlaisvinimo Komitetas. Tas konfliktas lietuviškojo gyvenimo normaliam vystymuisi yra kenksmingas dvigubą požiūriu — jis nesusitiprina lietuviškos bylos gynimo nei lietuviškoje visuomenėje nei ieškant vienokios ar kitokios talkos svetimųjų tarpe, o taip pat jis kenkia mūsų kultūrinių apraiškų normaliam augimui.

b) Bendradarbiavimo su kraštu klausimas — nors šiek tiek paveiktas greitai besivystančių tarptautinių įvykių nepranykęs iš lietuviškojo gyvenimo scenos. Jis yra sukėlęs nemažą audrą lietuviškajame gyvenime ir nemažai kartais gal ir nepagrįstą apkaltinimą. Ta gresmė dar nepranykusi.

II. Mūsų visuomeniniai kultūriniai sritis

a) švietimo sritis — dar nesustabdomai mažėjantis mokinių skaičius, palikimas mokyklų tik tėvų žiniai, nesudarymas pakankamai šiltesnio klimato mokytojams bei pačių mokykloms visuomenėje tai vis ženkliai, kurie primena šakos kirtimą ant kurios sėdima.

b) Lietuviškoji spauda dar gyvai cirkuliuojanti mūsų tarpe rodo kai kurių praeityje mažiau pasireiškusią simptomų. Vienas dienraštis patekęs į didesnius finansinius sunkumus, kultūros ir politikos žurnalas iš mėnesinio virtęs į dvi mėnesinį. Šie faktai verti didesnio mūsų susimąstymo, o kartu ir susidomėjimo.

O kokia mūsų kaip Amerikos Tautinės Sąjungos narių pažiūra, laikysena ar nusistovėjusios tradicijos šiais labai svarbiais klausimais?

Pirmiausia dėl Bendruomenės — Alto — Vliko problemos. Duodu citatą, kuri mano paties buvo paruošta iš knygos "Tautinės minties keliu":

"Amerikos Lietuvių Ben-

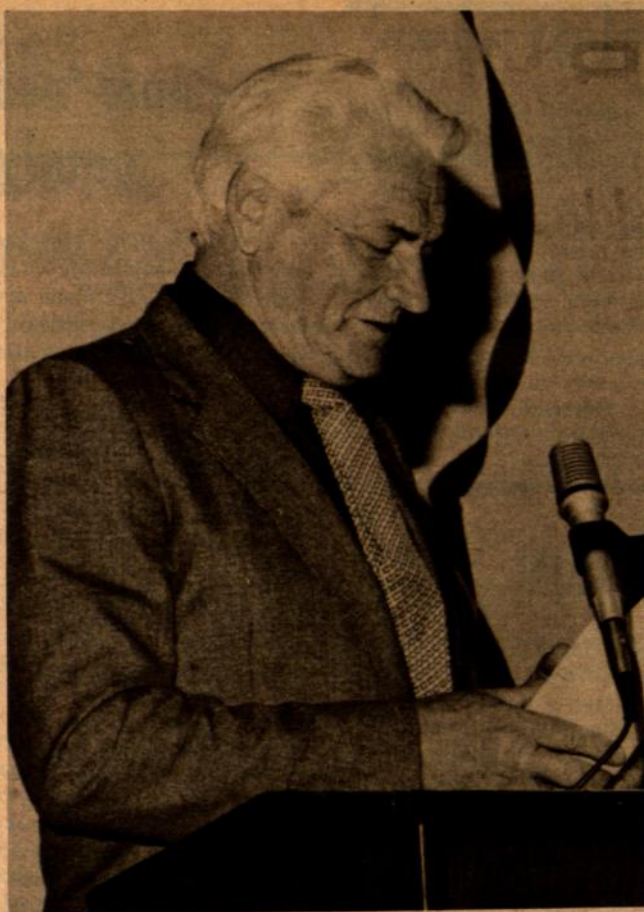
druomenės nesutarimai su Amerikos Lietuvių taryba. JAV Lietuvių Bendruomenės vadovybėn atėjusi jaunesnioji karta pradėjo plėsti savo veiklos sritį, įtraukdama į ją ir politinį aspektą: ieškojimą ryšių su amerikiečių politikais, vizitus į Baltuosius Rūmus, Valstybės departamentą bei kitas valdžios įstaigas ir t.t. Ši Lietuvių Bendruomenės akcija iššaukė aštrią kontraversiją ir stiprų Amerikos Lietuvių tarybos nepasitenkinimą.

Amerikos Lietuvių tautinė sąjunga, būdama vienu iš pagrindinių Alto narių, šios kontraversijos sukeltus kivirčius svarstė savo dvylikajame seime Philadelphijoje 1971 m. gegužės 29-30 d.d. Pranešimus padarė ALT sąjungos delegatai į Altą ir atsakingi Bendruomenės pareigūnai — V. Volertas ir A. Gečys. Po diskusijų priimtas nutarimas:

"Seimas, išlaikęs Sąjungos Valdybos, jos deleguotų atstovų pasisakymus bendrinių organizacijų veiklos klausimais, pritaria Sąjungos Valdybos vedamai linijai ir kviečia Amerikos lietuvių visuomenę Lietuvos laisvinimo darbe jungtis apie Vliką ir Altą. Trylikajame seime 1973 m. gegužės 26-27 d.d. tuo reikalu pasisakyta griežčiau: reikalauja išlyginti Alto ir Lietuvių Bendruomenės santykius, suderinti jų veiklos sritis, vengti paralelizmo. Panašus nutarimas pakartotas ir keturiolikajame seime, siūlant "veiksnams ir centrinėms organizacijoms tikslingiau koordinuoti ir naudoti turimus ribotus išeivijos finansinius ir politinius išteklius". Tačiau Alto ir Bendruomenės santykių būklė tebėra nepasikeitusi."

Praplėčiant šią citatą, reiktų pridėti, kad ir ALT S-gos XV seime Philadelphijoje 1977 metais klausimas buvo panašiai svarstytas, o Chicago XVI seime 1979 po Pasaulio Lietuvių Bendruomenės pirmininko p. Kamanto pasveikinimo kalbos, deja, negalėčiau jos laikyti diplomatiška ir išlaikyta (o be to nevisi žodžiai buvo paskelbti spaudoje) — seimas nerado reikalo Bendruomenės minėti savo rezoliucijoje.

Iš šių citatų ir papildymo savaime aiški Sąjungos laikysena to konflikto požiūriu. Toji laikysena yra ne Chicago, ne Clevelando ir ne Bostono skyrių nuomonė, bet nustatyta Sąjungos seimuose. Ir tai nėra pasisakymas prieš Bendruomenę, bet yra pasisakymas prieš Bendruomenės taktiką darbo padalos klausimu. Ir tai nėra neleidimas Bendruomenei dalyvauti laisvinimo kovoje arba tos kovos vienuose ar kituose darbuose, bet tai yra pasisakymas prieš dublikavimą ir turimų

Inž. Jonas Jurauskas, buvęs Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos pirmininkas, skaitęs paskaitą ALT S-gos Clevelando skyriaus 30 metų sukakties minėjime. J. Garlos nuotr.

labai ribotų lietuviškų resursų naudojimą.

Turimas mūsų potencialas deja nėra didėjantis. Kaip bežvelgsime į klausimą lietuviškasis prieauglis neina didėjančia kryptimi, o ir surenkami materialiniai ištekliai, deja net jaunimo stovykloms ir kitiems jo pasireiškimams surenkami iš kartos turinčios jau daugiau negu 50 metų. Tad ir pasigirstantieji balsai, kad jau laikas nurašyti dabartinį visuomeninį bei politinį mūsų susigrupavimą neturint tinkamai išauginto pakaitalo manau yra netikslingi ir nerealiūs.

Tad ir mūsų kaip Sąjungos narių laikysena ateičiai turėtų būti nepasikeitusi. Visi aiškiai jaučiame, kad esamasis konfliktas neprišieda prie vedamos kovos sustiprinimo, bet reikia tikėti, kad susidarys tokios sąlygos ir atsiras galimybės kad mūsų atsakingieji sugebės tą konfliktą likviduoti.

Antrasis mūsų politiniame gyvenime skaudulys tai bendradarbiavimo su kraštu klausimas. Juk rodos toks paprastas ir aiškus, bet sukomplikavęs daugelio mūsų nusistatymus sudrumsčius mūsų nuomones ir nuotaikas. Argi gali būti dvi nuomonės, kad mes norime padėti savo artimiesiems Lietuvoje. Argi mes nenorime sutikti savo artimųjų ir todėl vieni ar su šeima pagal galimybes lankomės pas juos ir vežame savo širdis ir pinigines. Bet mūsų tarpe atsirado ir tokių, kurie forsuotu būdu pirmoms menininkams ir kultūrininkams, forsuotu būdu vežė organizuotai ar vienu ar kitu atveju senimą ar jaunimą — nevisai pakan-

kamai ištyrę sąlygas ar netinkamai pataikydami krašte vykstančius įvykius (Kaltos susideginimas, krašte vykstančias padėkos šventes ir pan.). Tai visa sukėlė nemažus nuomonių skirtumus, pakaltinimus ar apkaltinimus.

Sąjungos laikysena tuo klausimu buvo sprendžiama St. Louis seime:

Kultūrinių mainų klausimas. — Atėjus JAV valdžion prez. J. F. Kenedžiui, amerikinė užsienių politika pradėjo keistis: Valstybės departamento sfėroms pakėlus Chruščiovo mes-tą "koegzistencijos" šūkį, prasiėjo prekybinių ryšių ir kultūrinių mainų su sovietais planavimas ir vykdymas. Netrukus Jungtinėse Valstybėse pradėjo lankytis būriai sovietinių ekskursantų, kurių tarpe buvo ir lietuvių. Pastarieji įvairiais keliais ieškojo ryšių su lietuvių išeivija, ją įtaigojo, kad okupuotoje Lietuvoje jau daug kas nuo Stalino laikų pasikeitę ir ragino megzti kultūrinius mainus su tėvyne.

ALT sąjunga, bene pirmoji iš lietuvių organizacijų, šią problemą svarstė St. Louis seime 1963 m. gegužės 31 — birželio 1 dienomis. Po dr. J. Balio ir dr. V. Paprocko pranešimų seimas "vienbalsiai nutarė pareikšti visuomenei šį savo nusistatymą:

1. Sovietų Sąjunga, siekdama įgyvendinti savo okupacinius tikslus ir prisidengusi vadina-mųjų kultūrinių mainų skraiste, mėgina į šią tariamųjų kultūrinių mainų akciją įjungti ir laisvojo pasaulio lietuvių ir tuo susilpninti jų laisvės kovos ryžtą. Vadinamųjų kultūrinių mainų iniciatorius ir inspiratorius yra Lietuvos okupantas, ir ši akcija tarnauja jo, bet ne pavergtos Lietuvos reikalams.

2. Suvažiavimas a) įspėja Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos narius ir lietuvių visuomenę — nesileisti į vadinamuosius kultūrinius mainus, Lietuvos pavergėjo inspiruojamus, ir b) smerkia bet kokią

laisvojo pasaulio paskirų lietuvių iniciatyvą, puoselėjančią vadinamuosius kultūrinius mainus, siekiančius pavergtoje Lietuvoje įgyvendinti Sovietų Sąjungos užmačias ir laisvajame pasaulyje susilpninti ryžtingą lietuvių nusistatymą kovoti už lietuvių tautos laisvę."

Šio nutarimo laikomasi ir dabar: kiek perredagavus, jis buvo pakartotas Chicagos seime 1967 m. birželio 4 d. ir dar kartą primintas New Yorko seime 1969 m. gegužės 30-31 d.d.: "Seimas taria esant tikslinga laikytis Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos seimo 1963 m. St. Louis priimtųjų dėsnių."

Šis nutarimas pakartotas vėliau keliuose Sąjungos seimuose.

Manau, kad ir ateičiai mes būtume būdrūs ir atsargūs, nesiduotume forsuojami — bet nenustotume sekę atidžiai įvykių kas dedasi okupuotame krašte, su-prastume ten esančiųjų padėtį ir nenutrauktume ryšių su savo artimaisiais.

Švietimo srityje nedaug pragiedrulių.

Mokinių mažėjimas iš 8000 su virš nukritęs žemiau 2000 apie 1800. Mokinio metinis biudžetas turėtų būti nedaugiau \$60.00 priklausantis nuo mokyklos paskirties. Svarbiausia, kad nesistengiama sudaryti nuotikos kad lietuvių išlaidų kymo požiūriu mokykla yra viena iš svarbiausių veiksmų. Net spaudoje keliama mintis, girdi sunku bus rasti apylinkių valdyboms žmonių jei prie kitų darbų bus pridėdamas rūpestis mokykla. Tai rūpestis turėtų būti tik tėvų. Tuo tarpu spaudoje, tėvų komitetų surenkami mokslapinigiai prisiskiriami, visiškai nesivaržant, kaip didelis materialinis organizacinis įnašas. Iš pragiedrulių, kad Bendruomenės švietimo vadovo Juodelio rūpesčiu buvo gauta pernai iš federalinių fondų berods \$20,000, kurie galės būti panaudoti mokytojų stovykloms — gal daugiau sia jų pasitobulinimui. Taip pat kiek spaudoje pastebėta, pernai Marquette Parko apylinkė reklamavo, kad renkant lituanistinėm mokyklom pinigų ir įsiskamį ragino aukoti. Tegu šios dvi gerosios kregždės būna palaidimos ir kitų, kas be abejo skatintų esamus ir būsimus mokytojus jų sunkiame darbe.

Norėtusi, kad ir čia šian-dien susirinkusieji prisidėtų prie šiltesnio lietuviš-kai mokyklai klimato sudarymo. Norėtusi, kad visi būtų minties, kad rūpestis lietuviška mokykla neliktų vien tik tėvų, bet ji pasidarytų visos lietuviškos visuomenės rūpesčiu.

Ir ketvirtoji liečiama problema tai spaudos. Jau anksčiau pastebėjau, kad yra nemalonių ženklų rodančių rimtėjančią spaudos būklę. Nežinau ar žydėji-

(Nukelta į 6 psl.)

KŪRYBA IR MOKSLAS

A.A. Romualdas Giedraitis – rašytojas Romualdas Spalis

Aleksas Laikūnas

S.m. balandžio 28 d., apie ketvirtą valandą naktį, mane pažadino telefono skambutis. Greitosiomis atsiliepus paaiškėjo, kad skambinama iš Hamburgo, Vokietijoje. Nepažįstamas, bet malonus moteriškas balsas pasisakė, jog ji esanti Liucija Pašaitienė, artima Romualdo ir Angelės Giedraičių, iš Anglijos, šeimos draugė. Kalbanti rašytojo Romualdo Spalio (Giedraičio) reikalu. Jo sveikata esanti kritiškoje padėtyje. Nebepasitikint Halifaxo gydytojų ir ligoninių pagalba, Giedraičiai apsisprendę Romualdą perkelti į Ham-

burgo universiteto klinika, o Angelę laikinai apsigyvenusi pas ją. Romualdo liga esanti nebepagydoma. Prašė guosti jį laiškais paskutinėmis jo gyvenimo savaitėmis. Praaus parašyti jam (paskutini) laiską ir tuojau pat išsiunčiant.

Zinia buvo pritrenkianti. Su Romualdu susižinodavome dažniais laiškais per keliolika metų. Iki praėjusio viduržemio jis niekada savo sveikata nesiskundė. Prisimindamas jo sportinius pomėgius ir girdėdamas apie jo nuolatinę išvyką iš Anglijos svajojamų kraštų aplankyti, išvaizdavo jį esant geležinės sveikatos. Bet, atsiuntęs spaudai parengtą paskutinės ciklo dalies rankraštį ir pabaigęs novelių rinkinio paruošimą, jis ėmė skusti negalavimus. Po ilgų vietinės ligoninės gydytojų tyrimų, kurie tikino esant išijai, grįžęs namo jis geriau nesijautė.

„Su manimi kažkas negerai“ – rašė vasario pradžioje. – „Vis eina blogyn. Gal vėl teks atsigulti ligoninėn. Atvirai pasakius, po Egipto kelionės išgeriau pilną gyvenimo taure, pasotinau visus troškimus. Ramus galiu keliauti anapus, tik žmona laiko. Baisu jai vienai likti tarp svetimų.“

Ir taip, gegužės 14 -sios naktį 1 val. 14 min. – po vidurnakčio, žmonai esant prie jo, Romualdas negrįžtamai išvyko į anapus. Prieš išvykdamas žmonai pasakė du savo paskutinius troškimus: nebegalint sulaukti išspausdintos baigiamosios ciklo dalies, norėtų pamatyti bent jos rinkinio korektūrinę nuospaudą ir antrą – jo kūno pelenus prašė palaidoti Chicago lietuvų kapinėse.

Pirmojo pageidavimo negalėjome įvykdyti. Nuospaudų jis nebepamatė, nors knyga paspartintai renkama ir turė-

tų dar šiais metais išeiti iš spaudos. Knygos leidimo mecenatas – Korp. Neo-Lithuania buvo numaciusi didingą jos supažindinimą su skaitytojais Chicagoje, pasikviečiant autorių su žmona Amerikon, kur būtų buvę atšvesta ir jo amžiaus 65-rių metų sukaktis. Dabar beliks ta pačia proga surengti mirusio autoriaus pagerbimą, išsamiai įvertinant jo nemirštantį literatūrinį palikimą.

Antrasis jo troškimas bus tikrai įvykdytas. Šiuo metu atliekami paruošiamieji darbai ir jo palaikų perkėlimas į Chicago numatytas atlikti dar šį rudenį. Jau parinkta ir vieta – tai bus greta a.a. Stepo Povilavičiaus-Vykinto. Literataras, rašytojas ir publicistas-literatūros kritikas – abu šios žemės kelionėje augo, brendo ir kūrė tautinės ideologijos paunksmėje, abiejų pelenais virė mirtingieji palaikai, greta palaidoti, lauks perkėlimo į jų gimtąją, laisvės spinduliais nušviestą žemę, kurios žmonėms jie savo kūrybą skyrė ir savo talentus saugojo.

TRUMPA GYVENIMO APYBRAIZA

Romualdas Giedraitis, plačiau ir populiariau pažįstamas kaip rašytojas Romualdas Spalis, gimė Kaune 1915 m. spalio 30 d. Užaugo motinos ir senelės globoje, nes tėvas buvo žuvęs 1917 m. pirmajame pasauliniame kare. 1935 metais baigė Aušros berniukų gimnaziją. Studijavo literatūrą ir lituanistiką Vytauto Didžiojo ir Vilniaus universitetuose, pastarajame įgydamas humanitinių mokslų diplomą. Būdamas gimnazistu dirbo su skautais. To patyrimo išdava – „Gatvės berniukų nuoty-

A. A. Rašytojas Romualdas Giedraitis-Spalis

kiai“ – bene daugiausiai jauni mo pamėgta knyga. Istoje universitetan, įsijungė į Korp! Neo-Lithuania, ilgainiui tapdamas vienu iš iškiliausių jos filisterių.

Pirmosios rusų okupacijos metu, Romualdas buvo paskirtas lietuvių kalbos mokytoju specialioje rusų-okupantų gimnazijoje, kur mokytojavo visi iš Rusijos atkelti rusai arba žydai, išskyrus tik vieną vietinę žydaitę. Kilus rusų-vokiečių karui, jis nuo 1949 metų rudens iki pat išvykimo iš Lietuvos 1944 metais, mokytojavo Zarasų gimnazijoje, dėstydamas lietuvių kalbą ir literatūrą. Zarasuose buvimas buvo lemtingas likusiam Romualdo gyvenimui. Čia jis pažino tos pačios gimnazijos mokytoją Angelę Butkytę, su kuria susituokė 1941 m. lapkričio 31 d. ir kuri beveik per keturiasdešimt metų nuoširdžiai su juo dalijosi gyvenimo džiaugsmais

skatino jo kūrybinius užmojus lengvino sunkmečio našta ir pagaliau išbudėjo prie jo lovos iki paskutinio jo atodūso. Ji ir dabar tebesirūpina jo paskutinės valios išpildymu.

Prieš antrąją bolševikų okupaciją pasitraukęs Vokietijon, jis kurį laiką gyveno Breslau mieste, karo pabaigą sutikdamas Delitzsch. Kiek pabuvęs Stolberge, ilgiau apsigyveno Detmolde ir Grevene, kur dirbo lietuviškose gimnazijose, aktyviai įsijungęs į tremtinių gyvenimą ir lietuvių skautų veiklą. Skautuose pasiekė vyr. skautininko laipsnį.

Emigracijos banga R. ir A. Giedraičius įkurdino Anglijoje. Atidirbė tris mėnesius žemės ūkio stovykloje, jie persikelia į Halifaxą. Čia Romualdas aštuoneris metus išdirbo tekstilės įmonėje, kol pagaliau gavo vietos Clare-Hall gimnazijoje matematikos mokytojo darbą. 1975 m. paliko gimnaziją, išeidamas į pensiją. Tikėjosi turėti daugiau laisvo laiko ir daugiau atsiduoti kūrybai, tačiau taip neįvyko. Viename savo laišku jis net nusiskundė, jog būdamas pensijoje turis daug daugiau darbo ir įsipareigojimų, negu bet kada.

(Bus daugiau)

• TEVYNĖS SARGAS.

Žurnalas. Nr. 1 (45) 1980. Redaguoja P. Maldeikis, 117 Sunset Dr., Hot Springs, Ark. 71901. Administratorius A. Balčytis, 6819 So. Washtenaw Ave., Chicago, Ill. 60629. Leidžia Popiežiaus Leono XIII Literatūrinis Fondas. 96 psl. Kaina 3 dol.

Wanted Experienced DIESEL MECHANIC

General Truck-Lesse Inc. needs diesel truck mechanic in Washington, Pa. Take care of small fleet of tractors & trailers, 1 man shop. Good pay, benefits & transp. furnished. Send resume to General Truck Lease Inc. Suite 101, 12 Perimeter Park Drive, Atlanta, Georgia 30341. (16-25)

VI-sios lietuvių tautinių šokių šventės, įvykstančios 1980 m. liepos 6 d., Chicagoje, dalis komisijų. Iš kairės: muzikas Faustas Strolia, muzikinės dalies direktorius, susirūpinęs orkestro ir choro geru suderinimu, kai Sofija Džiugienė – šventės baltijos komisijos pirm. ir Genė Rimkienė – bilietų planavimo komisijos pirm., kad visi bilietai išparduoti.

V. Jasinevičiaus nuotr.

KALBOS VARGAI

T. KLYGA

Dar užmeskim akį į kai kuriuos tuščiažodžiavimus, kuriais spaudoj (arba ir viešose kalbose) barstomės be atodairos, kai tie nereikalingi palaido šnekumo priedai, tarsi stilistiniai pelai, tik prijuokia šiaip neblogą turinio rašinį, sykiu eikvoja brangią vietą laikraštyje, gaisina skaitytojų laiką ir kantrybę, taip pat pažeidžia ir savos kalbos raiškumo vertę.

Juk daugelio mūsų spaudos bendradarbių plunksna pernelyg įpratusi – lyg savo straipsniui ar trumpam pranešimui pailginti – štai kokių perdėmu nudėvėtų ir atgrasių niekalų prikaišioti, o jie ilgoki, nes tai ištisi sakiniai: Šia proga tenka dar pažymėti... Tuo tarpu reikia pastebėti... Dar kartą norėčiau pabrėžti... Šiuo atveju norisi atkreipti skaitytojo dėmesį... Man norisi dar kartą priminti... Verta šį dalyką įsidėmėti... Kaip jau anksčiau minėta... Kaip pradžioje pažymėjau... ir t.t. Panašiai tuščias priedas ir šis: Apie tai dar bus vėliau... Tokia pastaba tiktų, jei tas "vėliau" būtų kitam straipsny, kitam numery, bet jei čia pat vos už keleto pastraipų, tik kitoj skilty – ar ne vaikiška dar bakstelti pirštu, lyg skaitytojas, vos tavo straipsnį pradėjęs gromuluoti, jau užsnūdo... O kaip tik panašūs pirštu baksnėjimai, kaip mažam vaikui nurodinėjant – tik suskystina stilių, gaisina laiką ir skaitytojus tikrai nuobodžiu įmigdo. Todėl visus panašius intarpus ir priedus šluokime laukan. Reikia, kad kaskart mūsų spaudinių kalba vis tobulėtų ir aukštesnio lygio siektų.

Australijos lietuviai

Antanas Laukaitis

AUSTRALIJOS LIETUVIŲ FONDAS GRAŽIAI VEIKIA

Nors savo amžiumi A. L. Fondas yra dar labai jaunas ir savo turtingumu negali prilygti Amerikos L. Fondui, tačiau, prieš kelis metus padaryta šio fondo pradžia, duoda labai geras pasekmes. Jau ne vieną kartą buvo sušelpę paskiros organizacijos ir ne vienas kultūrinis ir meninis pasireiškimas, už ką, ypatingai jaunimas yra nuoširdžiai pačiam Fondui ir jo vadovybei dėkingi. Šiais metais yra jau paskirta \$500 premija aktyviausiam jaunosios kartos, iki 30 metų, atstovui, kandidatams parenkant Australijos Krašto Valdymą. Premija įteikiama iki kitų metų pradžios.

Neužilgo iš spaudos išeis, didelio albuminio formato, Australijos Lietuvių Sporto Istorijos knyga, kurią redaguoja mūsų žinomas sporto veteranas Leonas Baltrūnas. Ši knyga apims Australijos lietuvių 30-ties metų sportinę veiklą, įvairintą labai dideliu skaičiumi įvairių sportinių nuotraukų. Šios knygos išleidimui A. L. Fondas davė \$750 dolerių paramos.

Melbourne A. L. Fondas plačiai remia ir padeda mūsų žinomo veikėjo ir skautininko Antano Krauso vardo bibliotekai, kurioje dabar dirba vietinis kultūrininkas ir mūsų poetas Juozas Mikštas.

Tik prieš porą savačių A. L. Fondas paskelbė dvi premijas po \$500 už grožinės literatūros veiklą ir akademinį darbą. Grožinės literatūros premija yra skiriama už apysaką ar novelių bei eilėraščių rinkinį lietuvių ar anglų kalba, bet lietuvių buities (tėvynėje ar išeivijoje) tema. Antroji premija yra už liuanistinės temos akademinį darbą moksliniam laipsniui ar už studiją bei apybraižą, atspausdintą kuriame nors moksliniame žurnale. Darbai premijoms yra siunčiami iki š. m. gruodžio mėn. 31 dienos, adresu Australijos L. Fondas, P. O. Box 11, North Melbourne, Vic. 3051.

savo vyru Šarūnu. Bažnyčioje šio vajuos atidaromąjį žodį tarė A. L. K. Federacijos pirmininkas Viktoras Laukaitis, plačiai pabrėždamas kovojančios Lietuvos vargus. Šia proga pritaikintą pamokslą pasakė Melbourne lietuvių klebonas kun. Pr. Vaseris.

Po pamaldų Lietuvių Namų koncertinėje salėje vyko solistės iš Amerikos Elenos Blandytės rečitalis. Koncertą atidarė Melbourne Apylinkės L. B-nės pirmininkas Albinas Pocius, iškviesdamas ir pristatydamas chigaiškę dainininkę, kuri su savo koncertais linksmino ir kitus Australijos lietuvių miestus, visur gausiai sutraukdama lietuvių klausytojų. Melbourne jos pasiklausyti prigužėjo virš 500 klausytojų, užpildant visą didžiąją salę. Savo dainomis, kurių ji sudainavo 16 ir antroje dalyje Vyt. Tamulaičio Kregždutės Sugrįžimo deklamacija, užtrukusią kone pusvalandį, kas parodė jos nepaprastą atmintį, ji sužavėjo visus Australijos lietuvius, šiame krašte ją išgirdusius pirmą kartą. Rečitaliui pasibaigus, padėkos žodį tarė Kat. Federacijos pirmininkas V. Laukaitis.

Po koncerto, kaip ir kituose miestuose, klausytojams buvo pristatyti jaunas Romas Giedra, kuris 17-kos metų būdamas su kitais draugais bandė su lėktuvu pabėgti į Švediją, bet buvo sugautas ir kaip nepilnametis nuteistas 5 metams darbams į Mordavijos katorgą, vėliau laimingai su žmona 1979 metais išvažiuojant į vakarus ir chigaičtis kun. K. Kuzminskas, L. K. B. Kronikoms leisti sąjungos pirmininkas. Jie abu, kartu su soliste E. Blandyte, važinėja po Australijos lietuvių kolonijas, pasakoja apie LKB Kronikos leidimą ir renka jai aukas. Tiek solistė E. Blandytė, tiek ir abiejų svečių įdomūs pasakojimai ir atsakinėjimai į įvairius klausimus, Australijos lietuvių tarpe susilaukė didelio pasisekimo ir visur buvo labai gausiai lankomi.

STUDIJŲ DIENOS JAUNIMUI

Velykų švenčių metu Adelaidėje ALB Krašto valdyba buvo suruošusi Studijų Dienas mūsų jaunimui, kurias atidarė Krašto Valdybos narė kultūros reiklams G. Vasiliausienė, kai jų programą pravedė J. Verbyla.

Paskaitų cikle buvo: Alb. Pocius "Australijos Lietuvių Bendruomenė 30 metų bėgyje", J. Meiliūno "Tau-

tinės bendruomenės uždaviniai ir ateities perspektyvos", diskusijos anglų kalba tema "Mišrios šeimos Lietuvių Bendruomenėje", E. Pocius "IV P. L. Jaunimo Kongresas". Paskaitos buvo gausiai lankomos, tačiau daugiausiai jaunimo sutraukė diskusijos apie mišrias šeimas, kurių moderatorė Nemira Stapleton, australai T. Strout, J. Verbylienė ir dr. D. Viliūnaitė buvo puikiai pasiruošę ir šiose diskusijose buvo ypatingai įdomių pasisakymų iš svetimtaučių vedusių ar iškėjęusių už lietuvių, kaip T. Strout "Tautybė, kuriant šeimą nevaidina didelio vaidmens" ir J. Verbylienė "Mano vyro lietuviška kilmė manęs nedomina. Bandžiau pramokti lietuviškai, bet po poros pamokų susiradau naudingesnių užsiėmimų. Savo vyro nevaržau, jis gali eiti pas lietuvių, nors manęs nedomina nei lietuviškos, nei religinės tradicijos".

Visos studijos praėjo labai pakilioje ir įdomioje dvasioje.

OPPORTUNITY FOR JOURNEYMEN INJECTION MOLD MAKERS

Must be able to set up work from blue print & close tolerance. Up to \$12.50 PER HOUR

For top mold makers with 7-10 yrs. experience. Aggressive 20 million dollar per year company with 12 man modern air conditioned shop in rapidly growing state capital. Beautiful weather year round, 3 hour drive to Florida's gulf coast. Relocation fee, moving expenses, excellent benefits. Call collect or write to Roy Kitchens

NATIONAL INDUSTRIES INC.

P. O. Box 3528

Montgomery, Ala. 36109

205-277-1551

(22-28)

OPPORTUNITY FOR JOURNEYMEN OR 1ST CLASS SKILLED MOLD DESIGNERS and MOLD MAKERS

To work and live in sunny Fla. First class thermostat & thermoplastic experience. Steady employment and many benefits. Non automotive. Apply call or write to KEMPA INDUSTRIES INC. 201 Southeast Clearmont St. Palm Bay, Fla. 32905 305-727-8444

(22-25)

FABRICATING HOUSE

LOOKING FOR MATURE CONSCIENTIOUS PERSON EXPERIENCED WITH SEWING HELPFUL BUT NOT NECESSARY. ABLE TO COMMUNICATE. GOOD BENEFITS. NEAR 20TH - 5TH N.Y.C. CALL PERSONNEL OFFICE

212-691-0700

(22-24)

MACHINIST, bridgeport, milling and lathe. Small shop. DeJohn Machine Co., 101 Hudson St., Garfield, N. J. 07026. 201-773-7667.

(21-24)

WANTED AT ONCE JOURNEYMEN OR 1ST CLASS SKILLED TOLLMAKERS MACHINIST

SET-UP TECHNICIAN

Now hiring top skills, minimum 4 years experience in comparable shop work, make own set-ups, provide own tools. Set-up technician, must be experienced in the operation of TRAUB single spindle automatics. Call 601-896-5427, or write: Personnel Mgr., GULF COAST TOOL & DIE, P. O. BOX 7156, Gulfport, Ms 39501.

(22-24)

IMMEDIATE OPENINGS FOR REGISTERED NURSES AND LICENSED VOCATIONAL NURSES

to work and live in a small congenial community & hospital. For all shifts. Benefits include, paid vacation, and sick leave, paid insurance plan, 6 holidays, and longevity pay, plus one meal on duty. Apply call or write to Director of Nurses EDWARDS COUNTY MEMORIAL HOSPITAL P. O. Box 38 Rock Springs, Texas 78860 512-683-2315

(22-31)

Inž. Jonas Jurkūnas Vilties vicepirmininkas, atvykęs į Clevelandą turėjo progos pasitarti Dirvos reikalais apsilankęs pas Vilties draugijos pirmininką dr. D. Degesį ir poniją. Nuotraukoje sėdi iš kairės: D. Maurukienė, inž. J. Jurkūnas, S. Gedgaudienė, Vilties draugijos vicepirm. A. Laikūnas. Stovi: Dirvos red. V. Gedgaudas, Vilties draugijos revizijos komisijos pirm. dr. J. Maurukas, R. Degėsiene ir buvęs Vilties draugijos vicepirm. J. P. Nasvytis.

Dažniausia yra...

(Atkelta iš 4 psl.)

mo metas yra pasibaigęs, nes spauda matuojama ne vien kiekybe bet ir kokybe. Bet ir kiti ženklai, kad vos ne vos išsilaiko vienintelis vaikams laikraštėlis Eglutė ir kad neturim nė vieno bendrinio jaunimui skirto periodinio leidinio, laimeitą spragą užpildo dalimi ateitininkų Ateitis ir skautų Skautų Aidas, bet ar tai pakankama, nežinau?

Žinome, kad "Dirvai" davėte ne vien redaktorius ir Vilties Draugijos pirmininkus — bet kad ja rūpinotės nuolatos. Dar prieš du metus Clevelando skyrius "Dirvą" buvo parėmęs daugiau negu \$10,000.

Taip pat nėra namų bendumų. Kartais mums nepatinka viena ar kita užimta linija spaudoje, kartais mus jaudina perdėtas ar labai šališkas įvykių nušvietimas. Nenuostabu, nes ne visi nors ir būdami tos pačios organizacijos nariai galvojame visais atvejais vienodai. O dar mūsų išsisklaidymas suburia specifines lokales sąlygas ir gyvenančiam Bostone skirtingiau atrodo negu gyvenančiam New Yorke ir t.t. Nors ne-

turime daug sąlygų mūsų galvojimus suderinti — bet viena yra tikra nuvertinti galima greit, bet pakelti reikalinga daug darbo ir pastangų.

Šiomet mūsų "Dirva" švenčia 65 metų sukaktį, sudėję galvas ir širdis suderinę pastangas atšvęskime tą jubiliejų taip, kad vėl po 30 metų galima būtų kalbėti, kad Clevelando skyrius kaip ir iki šiol padėjo "Dirvai" daugiausia.

Galbūt nesusakiau visko ko iš manęs laukėt, bet bandžiau atlikti to riboto nedidelio laiko rėmuose sąžiningai kas tautinės minties nariui privalu paminėti. Dar daug kas liko nepasakyta kitiems atvejams..

Dažniausia yra tamsiausia prieš aušrą. Užėjusi mūsų gimtam kraštui naktis tikrai yra tamsi. Jums visiems suėjusiems čia atšvęsti Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos Clevelando skyriaus 30 metų sukaktį linkiu tos nakties būdėjime išverti.

Toje ištvermėje reikės daug pastangų ir darbo — bet reikia išverti.

Skaitykite ir platinkite
D I R V A

PUIKIAUSIUS KAILIUS

rasite tik pas vienintelį lietuvių kailininką Chicagoje

NORMANĄ BURŠTEINĄ

185 N. Wabash Ave.
Chicago, Ill. 60601

Antrame aukšte.

Telefonai:
krautuvės: (312) 263-5826
namų: (312) 677-8489

Dr. Dovas Zaunius (16)

Dr. Albertas Gerutis

Galvanauskas trenkė kumščiu į stalą...

Kaip tik trumpai prieš Dr. Zauniaus paskyrimą nuolatinio delegatu prie Tautų Sąjungos lankėsi Lietuvoje ir kitose Baltijos valstybėse tos institucijos generalinis sekretorius Sir Eric Drummond (anglas) ir politikos skyriaus direktorius Mantoux (prancūzas). Per priėmimą 1925 m. kovo 1 d. Respublikos Prezidentas A. Stulginskis pasveikino aukštuosius svečius ir, tarp kita, švelniai užsiminė Vilniaus byla, pareikšdamas:

"Aišku, kad čia ne vieta ir ne metas atminti kai kurias klaidas, kurių priežastys yra labai gerai žinomos ir už kurias neatsakys nei Tautų Sąjunga, nei mūsų kraštas, kai jos bus neišvengiamai peržiūrimos ir atitaisomos. Jei aš leidžiu sau tai padaryti, tai tik vien dėlto, kad tatai liečia šį miestą, kuriame mes esame priversti Jūs priimti. Be abejo, mes mylime šį darbų miestą prie Nemuno kranto, bet vis dėlto jis niekada neprivers mus pamiršti mūsų tikrąją sostinę, mūsų tėvų miestą, prie Vilijos krantų pastatytą. Tame tad minties ir meno centre mes tikimės galėsią vieną dieną Jūs priimti vaišingiau, kas daugiau atitinka tokios kilnios organizacijos atstovams, kuri yra pašaukta sukurti naują pasaulį, ištrinti iš susijungusios žmonijos minties ir rankų visų neteisybių ir visų kalbų pėdsakus.

Idealas, kuriuo vadovaujasi Tautų Sąjunga, liečia visą žmoniją: dideli ir maži jungia savo pastangas, kad galėtų laimėti kilnūs principai. Bet mažos tautos gal būti yra daugiau suinteresuotos, negu kitos, to taip prikilnaus darbo pasisekimu, nes jame jos mato net savo egzistencijos garantiją".

Sir Eric Drummond atsakymo kalboje, kaip ir galima buvo laukti, vengė tiesiogiai pasisakyti dėl Lietuvai skaudžiausio dalyko, būtent Vilniaus bylos. Bet jis įsakmiai paminėjo lietuvių tautos patriotiškumą, pabrėždamas: "Aš negaliu sau įsivaizduoti didesnės patrioto pareigos, kaip iš visų pajėgų dirbti savo šalies taikai. Aš nemanau tai sakydamas, kad kilus reikalui patriotas neturėtų būti pasiruošęs ginti savo šalį arba net ir mirti dėl jos; bet tai nėra priešinga karštam taikos troškimui. Dėl to aš manau, kad visi lietuviai visuomet palaikys Sąjungą, taip stengiantis palaikyti pasaulyje taiką".

Toliau kalbėtojas nurodė į Tautų Sąjungos tikslą "skatinti taikingą tautų bendradarbiavimą" ir nesigailėjo Lietuvai komplimentų: "Lietuva turi žymią istoriją. Ji daug nusipelnė civilizacijos reikalams praeityje ir aš žinau, ji tęs savo bendradarbiavimą ateityje. Jos kalba yra viena iš seniausių kalbų pasaulyje. Jos piliečiai sėkmingai parodė, ko gali atsiekti jauna valstybė per trumpą laiką, nenuilstamai dirbdama". Ypač Tautų Sąjungos generalinis sekretorius teigiamai įvertino Lietuvos valstybės finansinį susitvarkymą: "Finansų padėtis, kuria pasižymi Jūsų valstybė, yra žymus Jūsų pastangų pasekmingumo įrodymas. Kiekvieno Sąjungos nario ekonominė ir finansinė gerovė ir klestėjimas turi didžiausios reikšmės visam organizmui, nes vieno gerovė yra visų gerovė. Lietuvai yra reikalinga Sąjunga ir Sąjungai yra reikalinga Lietuva".

Tautų Sąjungos generalinio sekretoriaus ir jo artimų bendradarbių apsilankymas Lietuvoje ir kitose Baltijos valstybėse buvo supastas kaip šių valstybių tarptautinio svorio pripažinimas. Po dvylikos metų, 1937 metais, Lietuvą dar kartą aplankė Tautų Sąjungos generalinis sekretorius, prancūzas Avenolis, perėmęs šias pareigas iš anglo. Tuo metu Lietuvos nuolatinio delegato prie Tautų Sąjungos pareigas ėjo pulk. Kazys Škirpa, o aš pats buvau nuolatinės delegacijos sekretorius. Bet tuo metu ženeviškės institucijos tarptautinis prestižas jau buvo gerokai sunykęs. Ji išgyveno nuosmukio laiko-

tarpi, pasitraukus iš jos trims didžiosioms valstybėms: Japonijai, Vokietijai ir Italijai.

Tiesa, į Tautų Sąjungą tuo tarpu buvo įstojusi Sovietų Sąjunga. Bet tolesni įvykiai įrodė, kad Tautų Sąjungos įstatai ir tarptautinės sutartys nesulaikė jos agresijos prieš kaimynines valstybes. Maskva tik laukė patogaus momento ir 1939 metais pasirinko savo partneriu nacionalsocialistinę Vokietiją. Už agresiją prieš Suomiją 1939 metų pabaigoje Sovietų Sąjunga gėdingai pašalinta iš Tautų Sąjungos.

16. Galvanauskas trenkė kumščiu į stalą...

1925 m. liepos 26 d. Ženevoje susirinko Tautų Sąjungos susisiekimo ir tranzito komisija. Tarp Lietuvos vyriausybės ir minėtos komisijos buvo kilę nuomonių skirtumų dėl Klaipėdos uosto direkcijos pirmininko vietos. Pagal Klaipėdos konvenciją uostą tvarkė direkcija, susidėjusi iš Lietuvos vyriausybės, Klaipėdos krašto direktorijos ir T. S. minėtosios komisijos atstovų. Tautų Sąjungos susisiekimo ir tranzito komisija užsigeidė, kad Klaipėdos uosto direkcijos pirmininku būtų T. S. atstovas. Tačiau Lietuvos vyriausybė nematė pagrindo tokiai pretenzijai patenkinti. Ženevoje sušauktas susisiekimo ir tranzito komisijos specialinis posėdis tam klausimui apsvarstyti. Lietuvos nusistatymui ginti paskirti du delegatai: Dr. D. Zaunius ir inž. K. Dobkevičius. Ir po T. S. intervencijos Klaipėdos uosto direkcijos sudėtis nepasikeitė: pirmininku liko Lietuvos vyriausybės atstovas inž. T. Norus-Naruševičius. Per visą uosto direkcijos veikimo laiką direkcijai pirmininkavo Kauno vyriausybės atstovas. Tokiu būdu vyriausybės nusistatymas buvo tinkamai apgintas.

1925 m. rugpjūčio 22 d. "Elta" paskelbė, kad Kaune sušaukta Lietuvos atstovų užsienyje konferencija. Joje dalyvavo ir atstovas Tautų Sąjungoje Dr. D. Zaunius. Pasak "Eltos" komunikato atstovai tarėsi su užsienių reikalų ministru V. Čarneckiu dėl klausimų, "surištų su Tautų Sąjungos tarybos ir plenumo posėdžiais Ženevoje". Tame komunikate dar pastebėta, kad Lietuvos delegacija išvažiuosianti į Ženevą rugpjūčio pabaigoje.

1925 m. rugsėjo mėnesį prasidėjusiai Tautų Sąjungos plenumo sesijai sudaryta delegacija, kuriai pirmininkavo pasiuntinys Londone inž. E. Galvanauskas. Delegacijos nariais buvo Dr. Zaunius, pasiuntinys Berlyne V. Sidzikauskas ir užsienių reikalų ministerijos direktorius I. Jonynas, kuris vadovavo specialiniam užsienių reikalų ministerijos departamentui Tautų Sąjungos ir Lenkijos reikalams.

Lietuvos atstovavimą Ženevoje pavedus Dr. Zauniui, jam teko keliais atvejais susidurti taip pat su tautinių mažumų problema. Reikia turėti galvoje, kad Lietuva, kaip ir kitos naujai įsikūrusios valstybės, turėjo, prieš jas priėmus Tautų Sąjungos nariais, pasirašyti tautinių mažumų apsaugos deklaraciją, kurią T. S. pilnatis priėmė 1920 m. gruodžio 15 d. Pagal šią deklaraciją pasižadėta, kad visi Lietuvos piliečiai "bus lygūs prieš įstatymus ir naudosis lygiomis teisėmis be rasės, kalbos ar religijos skirtumo" (IV straipsnis). Pagal V straipsnį užtikrinta, kad "Lietuvos piliečiai, kurie priklauso etninėms, religinėms ar kalbinėms mažumoms, naudosis tomis pačiomis faktinomis ir teisinėmis garantijomis ir su jais bus elgiamasi vienodai, kaip ir su kitais Lietuvos piliečiais".

Savaime buvo sveikintina, kad besikūriantioji Tautų Sąjunga siekė apsaugoti mažumų teises. Bet netrukus praktikoje pasirodė, kad kai kuriais atvejais pradėta piktnaudžiauti mažumoms numatytomis teisėmis. Pačiai Lietuvos vyriausybei teko pakartotinai gintis, pavyzdžiui, nuo lenkų mažumos, kurios vadovai politiniais sumetimais ieškojo priekabių ir skun-

dėsi dėl tariamo jų teisių paneigimo.

Kaip tik tuo metu, kai Dr. Zaunius buvo paskirtas Ženevon, jam teko aiškintis Tautų Sąjungoje dėl Lietuvos lenkų skundo. 1925 m. birželio 10 d. Tautų Sąjungos taryba svarstė Lietuvos lenkų mažumos klausimą. Pasak "Eltos" komunikato, "Tarybos pranešėjas, Brazilijos atstovas Melo Franco prašė Lietuvos vyriausybės atstovą p. Zaunį pateikti jam papildomų paaiškinimų dėl kai kurių klausimų, ypač dėl vartojimo mažumų kalbos teismuose, bažnyčiose, mokyklose, o taip pat ir dėl žemės reformos. P. Zaunius padarė tarybai pranešimą. Toliau kalbėjo (anglas) Chamberlainas, Prancūzijos atstovas Paul Boncouras ir Švedijos atstovas Undenas. Tautų Sąjungos taryba pavedė savo pranešėjui p. Franco padaryti tuo klausimu pranešimą sekančią tarybos sesiją" (Lietuva. 1925. IV. 16). Taigi visas reikalas vėl buvo nukeltas.

Kauno oficiozas "Lietuva" 1925 m. rugsėjo 4 d. numeryje rašė, kad per Tautų Sąjungos tarybos posėdžius Lenkija jau kelintą kartą kelianti "lenkų mažumos skundą dėl tariamų persekiojimų Lietuvoje". Toliau laikraštis išvedė: "Tai yra stereotipinis Varšuvos politikų inspiruotas skundas, nuolat kilnojamas iš vieno posėdžio į kitus, nes lenkų interesuose yra neleisti to klausimo baigti ir išnaudoti jį kaip tam tikros rūšies "kozirį" prieš Lietuvą".

Lenkų skundas vėl buvo svarstytas rugsėjo 5 d. T. S. tarybos posėdyje. Bylos pranešėjas paskaitė pranešimą, dar pastebėdamas: "Aš esu tos nuomonės, kad T. S. taryba privalo imti domėn Lietuvos valdžios pasiaiškinimą ir pranešėjo nurodymus".

Bet byla vėl nebuvo baigta, nes gauta lenkų papildomų skundų. Korespondencijoje iš Ženevos J. Gabrys, rašinėjęs iš Ženevos kai kuriems lietuvių laikraščiams, piktinosi tokiu vilkinimu: "Ši byla buvo svarstoma T. S. tarybos posėdžiuose kovo, birželio ir dabar rugsėjo pradžioje, bet galutinės rezoliucijos T. S. vis nepriima, palikdama rugsėjo pradžioje, bet galutinės rezoliucijos T. S. vis nepriima, palikdama kaboti ant mūsų galvos lenkų skundą, tartum tokį Damoklo kardą" (Lietuva, 1925. IX. 16).

Lietuvos lenkų mažumos skundas neturėjo praktinių padarinių. Bet lygiu būdu ir Lietuvos vyriausybės pakartotini skundai dėl lietuvių persekiojimų Vilniaus krašte nė kiek nepagerino tenykščių lietuvių būklės. Pati Varšuvos vyriausybė turėjo nuolatinį sunkumą su savo vokiškąja mažuma, kurią neretai pakurstydavo Vokietijos valdžios organai. Ne vieną kartą prieš Lenkiją skundus kėlė ir ukrainiečiai. Nuolatinė skundėja buvo Vengrija, kuri kėlė jos tautos narių būklę kaimyninėse valstybėse. Ir iš viso Tautų Sąjungos veikloje mažumų problema priklausė prie tų klausimų, kurie neretai sukeldavo ginčų ir nuodydavo atmosferą.

Po kelių metų, 1929-30 metais, į Tautų Sąjungos tarybos darbų tvarką buvo patekęs Lietuvos 34 rusų kolonistų skundas dėl žemės. Dėl skundo įteikimo procedūros Dr. Zaunius, tuo metu jau vadovavęs užsienių reikalų ministerijai, turėjo aiškintis su Tautų Sąjungos taryba. 1930. I. 20 "Elta" paskelbė komunikatą, pagal kurį užsienių reikalų ministras Zaunius pasiuntė Tautų Sąjungai raštą, kuriuo paneigė skundo pagrįstumą. Rašte išdėstyta, kad žemė konfiskuota pagal Lietuvos žemės reformą, kuri taikoma be tautybės ar tikybės skirtumo, taigi skundo autoriai negali remtis mažumų apsaugos deklaracija.

Galima pastebėti, kad visas tas reikalas atsirado dėl kelių rusų kolonistų, kurie dar carų laikais buvo apgyvendinti rusinimo tikslais Lietuvoje. 1930 m. balandžio mėnesį "Elta" paskelbė, kad iš Tautų Sąjungos sekretariato gautas pranešimas, jog komisija, kuri šiuo klausimu rūpinasi, neberado reikalinga daugiau jį įnešti į Tautų Sąjungos tarybos dienotvarkę.

Taip pasibaigė savaime nedidelės reikšmės byla, bet Lietuvos diplomatomis reikėjo padėti nemaža pastangų, kol reikalas buvo galutinai baigtas. Tai tik vienas iš daugelio atsitikimų, rodančių, kokių painiavų kildavo dėl mažumų apsaugos deklaracijos.

Visokių skundų teikinėjimas Tautų Sąjungoje kartkartėmis privergindavo ne tik Lietuvos, bet ir kitų valstybių atstovus. (B.d.)

Kanados lietuviai

J. Varanavičius

A. A. KOSTAS KALENDRA

Š. m. gegužės mėn. 24 d. Toronte mirė Kostas Kalendra, vienas iš nepriklausomos Lietuvos administracijos veteranų veikėjų, sulaukęs 82 metus.

Velionis buvo gimęs 1898 m. Rygoje, kurioje užaugo ir mokėsi. I D. karo metu 1916-17 m. buvo mobilizuotas, paimtas į rusų kariuomenę ir baigė karo mokyklą. 1917 m. per karo veiksmus pateko į vokiečių nelaisvę. Paleistas dalyvavo kovose su bolševikais kaip rusų baltosios armijos karys ir 1920 m. su gen. Vrangelio armijos likučiais pasitraukė į Turkiją. Į Lietuvą sugrįžo 1921 m. ir 1922-24 m. tarnavo karininku husarų pulke. 1926 m. įstojo į Lietuvos universitetą, Kaune, studijavo teisės mokslus ir 1930 m. sėkmingai baigė kaip diplomuotas teisininkas. Tais pačiais metais buvo priimtas kandidatu į Šiaulių apygardos teismą ir 1931 m. paskirtas šio teismo valstybės gynėjo padėjėju. Nuo 1933 m. perėjo dirbti į Lietuvos valstybės administraciją ir buvo paskirtas apskrities viršininku Šakiuose, vėliau Šiauliuose, Marijampolėje, Švenčionėliuose ir karo metu 1941-44 m. Vilniaus apskrityje. Būdamas apskrities viršininku domėjosi krašto tyra ir jo darbus aktyviai rėmė Šiauliuose ir Marijampolėje. Artėjant raudonajai bangai į Lietuvą, 1944 m. pasitraukė su šeima į Vokietiją ir karui pasibaigus emigravo į Kanadą, kurios miškuose atlikęs sutartį, apsigyveno Toronte. Čia dirbo Ontario elektrinėje kaip elektromechanikas ir braižytojas.

Gyvendamas Toronte domėjosi lietuvių veikla ir savo aktyvumu bei pritarimu padėjo organizuoti lietuvių bendruomenę. Šiam tikslui buvo sudarytas laikinas organizacinis komitetas, kurio jis buvo pirmininku. Aktyviai reikėsi Tautinės Sąjungos veikloje, buvo kurį laiką šios organizacijos Kanados centro valdybos pirmininku; buvo veiklus lietuvių Rezistencijos Santarvės Toronto skyriaus narys ir šios organizacijos centro tarybos narys, kurios būstinė yra Jungt. Amerikos Valstybėse. Aktyviai prisidėjo prie Toronto Lietuvių Namų organizavimo ir 1954 — 1955 m. buvo išrinktas į valdybą. Velionis iki mirties domėjosi lietuvių bendruomenės organizacijų visuomenine ir ekonomine veikla, dalyvaudavo susirinkimuose, iškeldamas aktuales klausimus ir duodamas naudingus patarimus.

Gausaus būrio draugų, pažįstamų ir bendruomenės narių palydėtas, a. a. Kostas Kalendra palaidotas š. m. gegužės mėn. 28 d. šv. Jono lietuvių kapinėse, Misauga. Velionis paliko giliame liūdėsyje žmoną Veroniką, sūnų Arvydą su šeima, dukrą Pajautą Kaziuliene su šeima, kurie gyvena Toronte. Toronto Lietuvių Namai liūdi netekę aktyvaus savo nario ir reiščia širdingą užuojautą velionio žmonai, dukrai, sūnui su jų šeimomis ir jų artimiesiems.

STUDENTŲ STOVYKLA

LN Jaunimo Būrelio valdybos suruošta studentų savaitgalio stovykla įvyko š. m. gegužės mėn. 17-18 dienomis Tėvų Pranciškonų stovyklavietėje, Wasagoje. Tai buvo trečioji jaunimo stovykla, kurioje dalyvavo per 70 studentų iš Toronto, Hamiltono, Tillsonburg, Ottawa ir kitų lietuvių kolonijų. Oras pasitaikė blogas: lijo šeštadienį ir sekmadienį. Nežiūrint blogo oro, vakare pasilinksmina bendruose šokiuose. Stovyklos reikalus tvarkė J. Rusinavičius ir R. Lapas.

PASIKEITIMAI TORONTO LIETUVIŲ NAMŲ VALDYBOJE

Andrius Šileika dėl tarnybinių priežasčių pasitraukė iš LN valdybos ir jo vieton valdyba pakvietė Walterį Dauginį, daugiausia balsų gavusį kandidatą metiniame narių susirinkime.

S. Jakubičiui pasitraukus iš vedėjo pareigų, nuo š. m. gegužės mėn. 26 d. jo pareigas laikinai perėmė Rimas Sriubiškis.

Mums rašo

PASTABOS DĖL DR. A. GERUČIO ATSIMINIMŲ

Anksčiau Dirvoje buvo spausdinami įdomūs V. Sidzikausko atsiminimai, dabar tiek pat įdomūs dr. A. Geručio serijiniai rašiniai apie buv. Lietuvos užsienių reikalų ministro dr. D. Zauriaus gyvenimą ir jo politinę veiklą. Tie atsiminimai vaizdžiai atkūria Nepriklausomos Lietuvos kūrimosi peripetiją, kas kiekvienam lietuviui malonu prisiminti, o istorikui yra brangi medžiaga.

Nors dr. Gerutis savo rašiniuose daugiausia vaizduoja savo buvusio šefo veiklą, bet tai yra ir jo paties asmeniškai atsiminimai, kuriuos malonu būtų matyti išleistus atskiroje knygoje. Reikia stebėtis autoriaus darbštumu ir kruopštumu, kad per 60 metų laikotarpį

jis išlaikė savo archyve kai kuriuos istorinius dokumentus ir net 1920-22 m. lietuviškų laikraščių iškarpas, kuriuos savo rašinyje patuoja. Kad 1919 metais Lietuva suteikė Latvijai penkių milijonus markių paskolą, skaitytojas K. Knopfmilleris pavadino stebuklu (Dirva 20 Nr.), bet tas "stebuklas" buvo Lietuvai žalingas.

Žinoma, per tokį ilgą laikotarpį autorius galėjo kai kuriuos dalykus primiršti arba ne visai aiškiai detales pavaizduoti. Keletą tokių netikslumų noriu čia paminėti.

Dirvos Nr. 12. Ambasadorių titulai paplito tik po antrojo pasaulinio karo? Argi anksčiau tų titulų buvo mažiau, pav. Ambasadorių konferencija, Vienos, Berlyno kongresai ir t.t.

Dirva Nr. 18. K. Ulmanis atvyko į Kauną pasiimti latviams suteiktos penkių milijonų markių paskolos? Iš vokiečių Darlenskasse Ost gautos 100 milijonų paskolos, Ulmanio vyriausybei paskolinome tris mil. markių (M. Yčas I-sis Nepriklausomos Lietuvos dešimtmetis). Taip pat LE XIV p. 234 parodyta 3 mil. Bet už tą "stebuklą" broliai latviai gražiai atsilygino, ten pat p. 235 skaitome: Lenkam užėmus Vilnių ir puolant Kauno kryptimi, latviai pasinaudodami tą progą 1919. X. 12 atėmė iš lietuvių Alukštos sritį. Toji 100 mil. markių paskola per pusę metų buvo iššvaistyta. M. Yčas už tai kaltina min. J. Šimkų, kuris sumanė suvalstybinti visą prekybą ir pramonę, įskaitant silkes, marmeladą ir bąbkavus lapus... kas pareikalavo didelių sumų, tuo tarpu pulk. K. Žukas negalėjo išprašyti 75 tūkst. markių nupirkti iš vokiečių visą ginklų arsenalą Marijampolėje, skaitant patrankas ir 13 lėktuvų. (Žvilgsnis į praeitį, p. 183).

Dirva Nr. 19. Zauniaus įpėdinis Rygoje Jonas Aukštuolis buvo evangelikas ir Palatvijo? Tikrumoje jo tėviškė buvo ne Latvijos pasienyje, bet Kalnagalių vienk. prie Alizavos, Vabalninko valsč., kur ne kartą man teko viešėti. 1924 m. matuojant Pyvesos aukštupį nusausinimui, apsigyvenau porai mėn. pas Alizavos kleboną kun. F. Lialį, kuris "Aušros" laikais buvo žymus veikėjas ir "Tėvynės Sargo" steigėjas. Jis buvo linksmo būdo ir svečių niekad netruko, ypač per atlaidus kai privažiuodavo daugiau kunigų ir giminų, pav. Daujėnų Pyragiai (lakūno tėvai), Noriūnų Adomoniai ir kiti. (Pyragienė buvo klebono sesuo). Ten susipažinau ir su Aukštuolio giminėmis. Diplomato sesuo buvo ištėkėjusi už majoro Jašinsko, Ro-

HONORARY LITHUANIAN-AMERICAN POET LAUREATE POETUI IR ADVOKATUI A. A. NADUI RASTENIUI

Vos pražydėjusiems mano brangaus mylimo gyvenimo draugo Nado Rastenio prie mūsų gyvenamojo namo pirmiesiems ramybės rožių žiedams š. m. geg. 10 d., atsisveikino su šiuo pasauliu, amžinai palikdamas dideliam liūdėsyje savo mylimą Juliją iš neužmirtamųjų 53 metų vedybinio gyvenimo dienų. Paliko neužbaigtus savo kūrybos darbus, viltį ir miegį gimtąją Lietuvą, todėl Nado Julija nori visiems draugams, pažįstamiems iš gilumos širdies padėkoti už pareiktą užuojautą, šv. Mišių aukas, gėles, aplankymą kapuose ir sukalbėtas maldas, rožinius, giesmes ir bent kurio būdu pagerbusiems mano brangų vyrą, Nadą Rastenį.

Ypatingai dėkoju Prelatui Dr. Liudvikui Mendeliui ir jo sesutei Felicijai ir Alcijai, Kunigams Dranginiui ir Gražuliui už mano vyro Nado lankymą ligoninėje ir suteiktus ligonio palaiminimus.

Dėkoju Klebonui Antanui Dranginiui ir Prelatui Mendeliui už atlaikymą šv. Mišių ir už pasakytą gražų pamokslą.

Dėkoju karsto nešėjams 154 lietuviško posto legionierių ir Tautinės Sąjungos nariams.

Dėkoju už atsisveikinimą rimties valandą laidotuvių Cowan namuose — Dr. Elenai Armanienei ir visiems atidavusiems paskutinįją pagarbą Nadui, jo artimiesiems draugijų bendraminčiams, tai yra Vytautui Eriugliui, Aleksandriui Radziui, Genai Austrienei, Elenai Okienei, Vincui Urbanui, Lillian Walsh ir Anna Garcia.

Padėka mūsų legionieriams, vadovaujant Kleb. Antanui Dranginiui, Marylando legionierių kapelonui ir paskutinę atiduotą pagarbą, maldas ir raudonasias aguonėles, sudėtas ant mano mylimo vyro Nado širdies, gulintiems žuoliniam karste su Amerikos vėliava.

Dėkoju Lietuvį Namų šeiminkai Aldonai Budienei ir jos padėjėjoms už palaikymą pietų paruošimą.

Dėkoju Emilijai Ralgienei už jos nuostirdžias mintis pareiktas per lietuvių radio valandėlę ir už paskirtą auką palaikymui lietuvių valandėlės.

Dėkoju memininkui Jonui Kazlauskui už jautrų patriotišką atsisveikinimą lietuvių bangomis.

Padėka Dr. Stasiui Ankuodui už jo ištikimą prieštūrą, lankymą ir suteiktus pagodos žodžius mano vyro ligoje.

Dėkoju geriems lietuviams už pagerbimą mano Nado atmintiniam įrašui Lietuvį Tautos Fondui ir Lietuvį Fondui.

Dėkoju Klebonui Antanui Dranginiui už pašventinimą karsto ir žemės, Tautinės Sąjungos Baltimorės pirmininkui Vladimirui Bačiūnui už atsisveikinimo žodį kapuose, kuris recitavo dalį Nado eilėrašcio "Lietuva tik Viena".

Dėkoju Komanderiui Charles Sarpaliui už paskutinę pagarbą Nadui nuo karsto nuimtą Amerikos vėliavą ir ją belankstant sugiedota Marija, Marija ir Lietuvos Himną. Nado miegai žmonai Julijai įteikta vėliava.

Nadas Rastenis ilisai ramybėje po žalia eglute Loudon Parko kapinėse, kurių apdailavo savo eilėraštyje.

Eglutė

Pasodinau eglutę žalią

Tarpe namų ir kelio

Viduj Darželio.

Toli nuo girios ji,

Kaip aš nuo Nemunėlio;

Lieknutė ir smagi

Lai stiepias, auga želia,

I dangų galvą kelia.

Primina man kas mielą dieną

Pašaimenio eglėn,

Nupiautą dieną,

Sklandžias bangas lauk,

Kurkius ir mėnesien,

Jaunimo džiaugsmo dain,

Kvepėjimą saulę —

Brangią gimtinę mano.

Ramiai ištikis, mano mielas Nado, J.A.V. geroje žemėje, už kurios laisvę tu kariavai. Palikai mylimą Juliją, Julijos seseris Elena Schneiderienę, Alviną Baltruškonę, Elmer Schneider ir jo šeimą, draugų ir pažįstamų, Nado giminės Amerikoje Joną Rastenį, Clevelandietį, Vincą Rastenį, New Yorkietį, ir Salomėją ir Adakrį Petrauskus Los Angeles, California, ir daug giminų Lietuvoj.

Nuliūdusi JULIJA M. RASTENIENĖ

kiškio komendanto, bet varšą ji su vaikais praleisdavo pas motiną ir mokytoją. Kai atvažiuodavo vyras tai ji suruošdavo balių ir mūsų visa "klebonija" ten vykdavo. Tada motina, aptarnaudama svečius, parodydavo seklyčioje iškabinatas fotografijas ir pasakydavo: "O šitas va — mūsų

Jonas". Alizava — bažnytkaimis, ant aukštesnio Pyvesos kranto, kur susikerta keliai į Pandelį, Vabalninką ir Biržus. Pavadinimą gavo iš Aloyzo Kosciolkovskio, kuris pastatė bažnyčią. Visą gyvumą tame užkampyje palaikė vietos mokytojas ir klebonas.

P. Lelis

FLORIDA

Florida's General Development Corp. is looking for sales people from all ethnic groups, we offer a very successful training program, — retirement program, — hospitalization — insurance, — and stock purchase plan. Top home-site commission (8%) and top housing commission (3%).

If you have a real estate licence call me.

BILL GRESHAM
215-245-7508

OUT OF TOWN CALL COLLECT FOR CONFIDENTIAL INTERVIEW.
THIS OUR BEST YEAR YET. FIRST QUATER SALES OVER \$3 MILLION IN HOME SITES AND OVER 24 MILLION IN HOUSING.

JOIN A VERY SUCCESSFUL CORPORATION NOW

(23-25)

NEW YORKO VYRŲ CHORO 'PERKŪNAS' KONCERTAS

1963 metais, tuolaikinis Apreiškimo parapijos chorvedys, Lietuvos operų solistas, Vladas Baltrušaitis ėmėsi iniciatyvos ir pasiūlyti tulką K. Skabeiką, J. Remėžą, M. Ilgūną ir dar kelis, suorganizavo vyrų chorą. Jų koncertas įvykęs Elder's Lane mokyklos patalpose itin buvo įspūdingas. 1967 metais Vl. Baltrušaičiui išvykus atgal į Čikagą, eilę metų chorą dirigavo Vytautas Strolia, po jo Vytautas Daugirdas. Praėjusiais metais jam atsisakius, dirigentu buvo paskiriamas Apreiškimo parapijos dabartinis vargonininkas, jaunas muzikas Viktoras Ralys. Šių metų gegužės 17 d. Kultūros židinyje įvyko metinis choro koncertas jau vadovaujant naujam dirigentui.

Programa gana ambicinga, įvairi, bet ne nauja. Pagal klausytojo išpūdį, kaip ir kiekvieną koncertą, o taip pat atskirų dalykų išpildymą reikėtų skirstyti į tris grupes: gerai atliktus ar pasisekusius, vidutiniškai ir ne taip gerai. Gerai nuskaubė R. Wagnerio — Tanhauseris; J. Bleichman — Pilakalnis; A. Rubinšteino — Demonas; St. Sodeikos — šiaurės pašvaistė ir J. Naujalis — Ant kalno karklai siūbavo. Vidutiniškai: M. Petrausko gaudžia trimitai; B. Jesenauskas — Naktis graži; Aleksandro Kačanauskas — Atsisveikinimas ir A. Račiūno — Draugai pakelkime taures. Dėl nepaprastai silpnų te-

norų J. Brahms, A. Dvoržak, J. Karoso ir Benedikto Vasiliausko kompozicijos reikėjo pakeisti kitomis dainomis.

Naujiene buvo jaunos smuikininės Mildos Alkaitytės pasirodymas. Tai labai jauna, nepriturusi ir ne drąsi muzikė. Jos viešas pasirodymas soliste — smuikininke yra perankstyvas ir pasirinktoji programa jai dar per sunki, nežiūrint, kad mūsų jaunieji muzikai yra reikalingi moralinės paramos ir paskatinimo. Be J. S. Bach, F. Kreisler, H. Wieniawski ir J. Brahms, programoje buvo ir trys lietuvių kompozitorių kūriniai — R. Bajoro — Šokis, E. Balsio — trys fragmentai iš baletų Eglė žalčių karalienė; Rauda, žuvytės ir sutiktuvų maršas. Tai nepaprastai stiprūs ir puikūs kūriniai verti tarptautinio dėmesio. Trečiuoju ejo J. Stankūno — Panemuny. Tema yra "Tykiai, tykiai Nemunėlis teka", kurią kompozitorius Juozas Gruodis keleriopai yra panaudojęs. Šioji kompozicija prasideda ir baigiasi smuiko piccicato, kuris susilieja su fortepijono palyda ir tas vietas padaro neefektingas. Tikiu mūsų muzikos teoretikai ir kritikai ras pakankamai teoretinių priežasčių šią nuomonę išsklaidyti.

Maloniai nustebino tai Dalės Sakaitės akompanavimas smuikininkei, muzikos šaka pro kurią paprastai praeinama tylomis. Akompaniatorius gali solis-

tą pakelti ar padaryti labai neefektingu. Geras akompaniatorius greitai yra pastebimas solistų ir įgyja jų įvertinimo. Reikia tikėtis, kad ji ir toliau kultivuos šią muzikos šaką, kas gali jai padėti greičiau prisiveržti į platesnes pažintis.

Keletas baigiamųjų pastabų. Dirigentas turėtų pritildyti vieną iš pirmųjų tenorų, kuris tyliose vietose lyg švilpukas išlysdavo, tuom dar labiau pabrėždamas pirmųjų tenorų silpnumą. Fortepijonas buvo ištrauktas per arti prie rampos. Jį reikėjo laikyti nors pora metrų giliau scenoje. Choro pritraukimas prie scenos krašto ir dirigento iškišimas į salę labai teigiamai atsiliepė į choro skambesį. Tačiau vietoj dirigentą vienu laipteliu pakelti, jį reikėjo du laiptelius nuleisti žemiau scenos grindų. Dirigentas užstojo didesnią choro dalį, nežiūrint kurioje vietoje besėdėtų. Be to choristai žiūrėdami žemyn dainuos į salėje sėdinčiuosius, o ne į lubas. Apšvietimas šį kartą buvo jau geresnis, bet dar toli gražu ligi patenkinamo tobulumo. Naujiene buvo tai dekoracija pakabintą scenos užpakalyje, vaizduojanti lapuočių mišką, kas nepaprastai pakeitė lig šiol buvusią labai niūrų ir prislėgiantį išpūdį. Tai dailininko J. Stellingio nuopelnas. Jis surinko kelis glėbius visokiausio dydžio vyniojamojo popierio, suklijavo į vieną vienetą ir ant jo nuopiešė deko-

racijas uždengiančią visą scenos toliąją sieną. Tai didelis patobulinimas.

J. P. Lenktaitis

CAPE COD

NAUJA LB APYLINKĖS VALDYBA

Cape Cod apylinkė turėjo savo metinį susirinkimą, kuriame aptarė visus atliktus darbus ir ateities gaires. Apylinkė įsteigta 1974 m. pirm. M. Biliūno, kuris pirmininkavo iki 1977, o po to E. Bliudnikas iki 1980. Pirm. Bliudnikas padarė išsamų veiklos pranešimą, iš kurio matėsi, kad apylinkė labai puikiai tvarkosi, veikia, gerai tarp savęs sugyvena ir sutelkia lėšas metinių piknikų paruošimui ir solidarumo mokesčio net iki 90% surinkimu. Labai svarbus ir kultūrinis veiksnys yra tai nupirkimas Encyclopedia Lituanica (visi 6 tomai) ir Violations of Human Rights in Soviet Occupied Lithuania (1972 — 1978) 7 knygutės, ir įteikimas jų Cape Cod Community College Bibliotekai. Tai prisidės prie geresnės ir teisingesnės informacijos apie Lietuvą ir lietuvius.

Po pranešimo pareiškė, kad visa valdyba atsistatydina ir bus renkama nauja. Padėkojo valdybai ir visiems už nuoširdų bendradarbiavimą.

Revizijos komisijos pirm. Irena Jansonienė perskaitė revizijos aktą ir revizijos komisijos vardu išreiškė padėką valdybai už tvarkingą, teisingą ir gerą vadovavimą

ir visų reikalų ir knygų gerą tvarkymą.

Pranešimą iš Bostono Apygardos suvažiavimo padarė V. Židžiūnas pasiūlydamas, kad apžvelgus visas darbo sritis mūsų Cape Cod apylinkė stovi pirmoje vietoje Apygardoje ir savo bendra organizacija, susitvarkymu ir lėšų surinkimu laisvinimo reikalams. Visi pranešimai buvo vienbalsiai priimti. Vėliau V. Židžiūnas visų dalyvavusių vardu pasiūlė išreikšti padėką už labai nuoširdų bendradarbiavimą buvusiai valdybai (pirm. E. Bliudnikas, Ed. Jansonas, P. Šlapelis, A. Vieškalnis, G. Jančauskienė ir Br. Jucenienė, R. Janulaitienė).

Po to buvo pasiūlyti kandidatai ir išrinkta nauja valdyba ir Revizijos komisija. V. Židžiūnas — pirmininkas, G. Jančauskienė — vykd. vicepirmininkė, J. Rūtenis — vicepirm. kultūriniais reikalams, I. Jansonienė — išdinininkė, P. Šlapelis — sekretorius, J. Mikalauskas — Lietuvių Fondo atstovas ir E. Strazdienė — socialiniams reikalams. Į Revizijos komisiją išrinkti F. Mandeikis, E. Mineikienė ir S. Kontrimas.

Po susirinkimo visi dar praleido keletą valandų prie ponių iškeptų pyragaičių ir kavutes, dalinantis tarptautinėmis ir vietinėmis žiniomis. (jed)

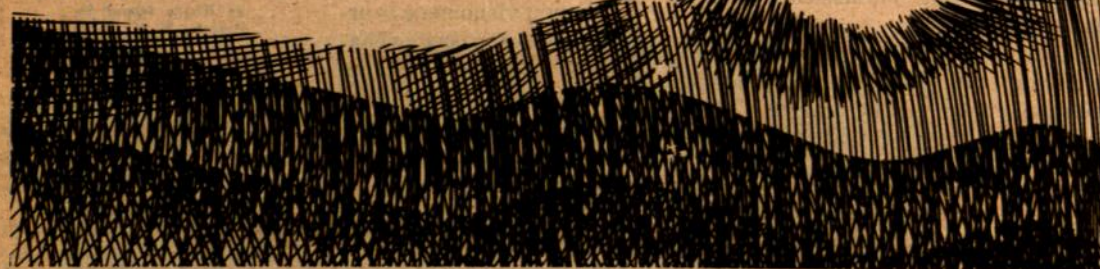
NIGHT SHIFT — Grinder, blanchard or G & L. Miller borer. Experienced preferred or machine operator inclined. Excellent pay & benefits. National Corp. Phone 201-687-3322 Mr. Wunder or Mr. Kregg. (21-25)

(6)

Vyt. Alantas

GELMIŲ BALSAS

Novelė

— Jis nori, kad aš atskleisčiau jam savo praeities paslaptis ir parodyčiau taką į savo dvasios mauzoliejų, kur ilsisi mano šešėliai, bet aš niekad niekad ir niekam to tako neparodysiu: teilsis jie ramybėje! Tas mauzoliejus pastatytas mano šventovių šventovėje, kurion kojos niekas neįkels: aš jį nusinešiu į kapą...

Natalė pasiėmė nuo naktinio staliuko sidabru apkaustytą rankinį veidrodėlį ir prisikišus tyrinėjo savo veidą. Aplink dideles, bet jau prigesusias akis spinduliavo plonos raukšlės, bet šiaipjau veidas dar buvo plonas ir švarus. Suverstuose ant viršugalvio puošniuose juoduose plaukuose, o itin paausyse, sidabravo vienas kitas plaukas, bet tas pamargėjimas nė kiek nekenkė jos grožiui: atvirkščiai, ją darė rimtesnę ir iškilesnę. Natalė šyptelėjo žiūrėdama į savo dailią, švelnią išlenkimu pakilusią nosį, kurią Alkis vadindavo Romos aristokra-

tės nosimi. Savo veido apžiūra dailininkė buvo patenkinta, tik jai kėlė susirūpinimą dūbtelėjusi krūtinė, praradusi pirmykštį veržlumą, o ir visas kūnas, nors ir nepakeitė labai baltos spalvos, bet jau buvo apsitraukęs riebalų plėvele.

— Nebesvarbu, viskas baigta, — ji atsiduso, padėdama veidrodį ant naktinio staliuko. Stiklas buvo tuščias. Atsikėlusį jį nuėjo į valgomąjį ir vėl prisipylė. Degančio gėralo gurgšnelis nubangavo per visą kūną. Atsiminimų banga ėmė atslūgti, ir ji nutarė išsivirti kavos. Leisdama į kavinuką vandenį, Natalė žvilgtelėjo į sieninį kalendorių: buvo liepos penkioliktoji. Ar ne tą dieną anais metais ji su Alkiu išvažiavo į pajūrį? Ir jai dingtelėjo kita mintis: kodėl nenuvažiuot į tą kurortėlį ir neaplankyti vietų, kur ji buvo tokia laiminga? Ji dar nėra tokia ligota, kad nepajęgtų paju-

dėti iš lovos.

Vyras jos vienos išleisti nesutiko: jis nuvežė ją į vasarvietę, įkurdino gerame motelyje. Dėl tarnybos pats pasilikti negalėjo, bet ketino atvažiuoti savaitgaliui.

To motelio, kur ji su Alkiu buvo apsistojus prieš penkerius metus, Natalė neberado nė pėdsako. Jo vietoje stovėjo naujas modernus pastatas, o kieme didelis beseinas. Be to, nuo motelio iki pajūrio tysojo nutiestas naujas lentų takas su turėklais.

Oras buvo gražus, kaip ir tada. Vasarotojai knibždėte knibždėjo paplūdimyje. Natalė vaikščiojo tomis pačiomis vietomis, kur kadaise vaikščiojo su Alkiu. Ji stengėsi prisiminti visas smulkmenas, bet dabar jai viskas atrodė kažkaip mutniau — nebebuvo tokios žėrėnčios šviesos, kaip kitados.

Natalė išsinauomojo gulimąją kėdę su skėčiu ir tysojo ištisomis valandomis su bloknotu rankoje. Jai kilo mintis nupiešti valkatą. Ji šikavo praeivius, rinkdama medžiagą savo paveikslui.

Kartais ji gulėdavo užmetus rankas už galvos ir svajodavo.

— Jis buvo apsižavėjęs mano kūno grožiu, — ji nušliaužė akimis savo gražiomis kojomis. — Alkis mėgo jas bučiuoti murmedamas, kad aš savo kojas pasiskolinusi iš meilės deivės... Kažin ar liko kokia mano kūno vieta, jo neibučiuota ir neišglamonėta? Mes abu buvom apsvaigę nuo užburto meilės raugalo, išrauginto motinos gamtos slapčiausiose raugyklose... Kažin kas su juo atsitiko? Keista, kad niekad apie tai nepagalvojau. Jis, turbūt, vedęs ir apsikrovęs vaikais, — Natalė šyptelėjo, bet šįkart be paniekos, o šilta motiniška šypsena.

(Bus daugiau)

■ Chicagos lietuviai

Antanas Juodvalkis

MALDOS DIENA UŽ PAVERGTĄ LIETUVĄ

LB Vidurio Vakarų apygardos valdybos pastangomis, buvo sudarytas jungtinis organizacijų komitetas rūpintis paminėti Lietuvos okupacijos 40 metų sukaktį. Pasitarime dalyvavo lietuviškoji visuomenė ir daugelio organizacijų atstovai ar pirmininkai.

PLB valdyba birželio 15 dieną yra paskelbusi **Maldos Diena** už pavergtą Lietuvą ir paprašiusi visų kraštų valdybas atitinkamai tą dieną paminėti.

Chicagoje sudarytas organizacijų atstovų komitetas, vadovaujamas Kazio Laukaičio, pritariant Lietuvos gen. konsulei Juzei Daužvardienei ir vyskupui Vincentui Brizgiui, yra padaręs atitinkamų žygių ir gavęs švento Vardo (Holy Name) katedrą specialioms pamaldoms. Pamaldos įvyks š. m. birželio 15 d. 7 val. vak. minėtoje katedroje, 735 No. State St., Chicagoje.

Visi lietuviai, gyvenantieji Chicagoje ir jos apylinkėse, prašomi pamaldose dalyvauti ir užpildyti erdvią katalikų šventovę. Žmonių patogumui organizuojami specialūs autobusai prie šių lietuvių parapijų: Marquette Parke, Brighton Parke ir Cicero. Registruotis iš anksto vietos LB apylinkėse ar kitose nurodytose vietose.

Pamaldų metu giedos Gimimo šv. M. Marijos parapijos choras, vad. muziko A. Lino ir solistai Dana Stankaitytė ir Jonas Vaznelis. Dalyvaus gen. konsulė, bažnyčios ir lietuvių organizacijų vadovai.

KRISTIJONAS DONELAITIS IŠLEIDO 45 ABITURIENTUS

Chicagos Kristijono Donelaičio aukštesnioji lituanistinė mokykla išleido XIV-ją abiturientų laidą. Baigimo iškilmės įvyko š. m. gegužės 31 d., mokyklos McKay auditorijoje.

Pirmiausiai buvo įteikti pirmiesiems mokiniams pagyrimo lapai ir apdovanoti knygomis. Pradinę mokyklą baigusius 24 mokiniams pažymėjimus įteikė mokyklos direktorius Julius Širka, asistuojamas direkt. pavad. ir klasės auklėtojos Bronės Prapuolienės. LB Marquette Parko apylinkės atstovė Rima Sidrienė įteikė po lietuvišką knygą.

Aukštesniąją liet. mokyklą šiais metais baigė 45 abiturientai-ės. Atestatus įteikė gen. konsulė Juzė Daužvardienė, asistuojama mokyklos direktoriaus Juliaus Širkos, klasės auklėtojų — Reginos Kučienės ir Danu-

tės Bindokienės bei tėvų komiteto pirm. A. Steponaitienės. Abiturientai apdovanoti lietuviškomis knygomis, kurias paaukojo Vytauto Didžiojo šaulių rinktinė (atstovavo rinkt. vadas Išganaitis) ir Liet. Encikl. leidėjas Juozas Kapočius (atstovavo jo duklė D. Pabedinskienė). Tėvų komiteto pirm. Alė Steponaitienė įteikė J. Kapočiaus atstovei D. Pabedinskienei menišką padėkos adresą.

Abiturientų vardu atsiveikino Rita Stukaitė ir Nelda Žiliūtė — A klasės bei Alvyda Eitutytė ir Eriks Vasiliauskas — B klasės. Žodį tarė abiejų klasių auklėtojos: R. Kučienė ir D. Bindokienė.

Taip pat naujuosius abiturientus prasmingais žodžiais sveikino: vyskupas Vincentas Brizgys, Tėviškės parapijos klebonas Anas Trakis (jo pastogėje K. Donelaičio mokykla pradėjo pirmuosius žingsnius), gen. konsulė Juzė Daužvardienė (visada randanti tinkamą ir prasmingą žodį), LB švietimo Tarybos pirm. Jonas Kavaliūnas, tėvų komiteto pirm. Alė Steponaitienė ir galiausiai vyriausias šios didžiausios mokyklos vadovas, direktorius Julius Širka.

Iškilmų pradžioje žodį tarė Pedag. Lit. Instituto rektorius prof. dr. J. Račkauskas, dėl kitų išpareigojimų, negalėjęs pasilikti iškilmėse.

Direktorius, klasių auklėtojų, mokytojai ir kviesantieji svečiai buvo pagerbti, prisegant po gylęte ir įteikiant dovanas.

Meninėje dalyje VI skyr. mokiniai pašoko "Noriu miego", o abiturientai — "Žiogelius" ir "Suktutę".

Iškilmės pradėtos vėliavų įnešimu ir himnais, o baigtos — mokyklos dainahimnu "Su mokslu į rytojų" (muzika Jono Zdanaičio).

Meninę dalį paruošė mokytojai: R. Koncienė, V. Kazlauskaitė, A. Aleknaite ir V. Gutauskas. Akordeonistai: Ina Konciūtė, A. Polikaitis ir V. Puodžiūnas.

Programą sumaniai pravėdė mokytoja Danutė Puodžiūnienė.

Metraštis "Ratilai"

Atskirai tenka paminėti Kr. Donelaičio aukštesn. mokyklos metraštį — **Ratilus**, kurį redagavo Danutė Bindokienė ir Regina Kučienė. Tai stambus (136 psl.), didelio formato, gausiai iliustruotas leidinys.

Metraštį aptarė redaktorė D. Bindokienė, išreikšdama padėką talkininkams ir rėmėjams, o ištraukas iš metraščio paskaitė D. Polikaitytė, J. Eringis ir R. Penčyla.

Kr. Donelaičio aukšt. lituanistinės mokyklos mokytojai. Iš kairės: Vytautas Gutauskas, Regina Kučienė, Juozas Ivanauskas, Audronė Užgirienė, Julius Širka — direktorius, Danutė Bindokienė — vicedirektorė, Arūnas Polikaitis, Vida Kazlauskaitė ir Jonas Jasaitis.

Jono Tamulaičio nuotr.

Tik dabar paaikškėjo metraščio vardas **RATILAI** ir to žodžio reikšmė. Ratilai atsiranda, kai į ramų vandenį įmeti akmenuką ir jo kritimas sukelia mažas ratu einančias bangeles. Visi linkėjo, kad lituanistiniai ratilai plėstųsi ir banguotų į tolį, pasiekdami ir tolimiausius vienišus kampeilius.

Mokykla taip pat leidžia liakraštėlį "Pirmieji žingsniai", kurio per mokslo metus išeina 4 numeriai. Spaudai paruošia mok. D. Bindokienė, spec. talkininkė mok. I. Bukaveckienė. Bendradarbiauja visi mokiniai.

Baigiant reikia pažymėti, kad Kristijono Donelaičio aukštesnioji ir pradinė mokyklos yra gausiausios mokinių skaičiumi, mokslas išeinamas per 10 metų (6 pradžios mok. skyriai ir 4 aukšt. mok. klasės). Sumanaus ir ištvermingo direktoriaus J. Širkos vadovaujamos mokyklos pasiekia gerų rezultatų. Didžioji dalis mokytojų yra jauni, praėję šią mokyklą ir baigę Pedagog. Lit. Institutą, sugrįžo įgytas lituanistines žinias perduoti jauniems lietuviukams.

Šios mokyklos stiprybė — darbštus ir darbingas tėvų komitetas, sutartinai dirbantis kartu su mokyklos vadovybe ir mokytojais. Linkime ir toliau skiepyti lietuvišką žodį bei raštą jaunųjų lietuviukų širdyse. Žinome, kad lit. švietimo darbas yra sunkus, reikalaujantis pasiaukojimo ir pasiruošimo, bet visų — mokinių, mokytojų ir tėvų sutarimu, o lietuviškosios visuomenės pritirimu ir parama, pasieksime geriausių vaisių. Jauniems abiturientams, kaip jų atstovai savo žodyje pastebėjo, linkime duotus pažadus ištesėti ir pasiekus mokslo aukštumas, neužmiršti savo tėvų ir senelių krašto, bet padėti pavergtai Lietuvai išsilaisvinti iš žiauraus rusiško okupanto.

Skaitykit ir platinkit
D I R V A

BIRŽELIO TRĖMIMŲ MINĖJIMAS

Chicagos Lietuvių Tarybos baisių birželio trėmimų minėjimas įvyks šia tvarka:

Sekmadienį, birželio 15 d. 10 val. vėliavų pakėlimas Marquette parko parapijos aikštėje. Dalyvauja Dariaus Girėno Postas ir kitos lietuvių organizacijos.

10:30 val. pamaldos š. M. Marijos Gimimo parapijos bažnyčioje. Šv. Mišias atnašauja vysk. Vincentas Brizgys, pamokslą sako kan. Vaclovas Zakarauskas. Gieda parapijos choras, diriguojamas Antano Lino. Vargonais groja Kazimieras Skaisgirys.

10 val. pamaldos Liet. Ev. Liut. Tėviškės parapijos bažnyčioje. Pamaldas laiko kun. Eugenijus Gerulis.

Tuoju po pamaldų akademija parapijos salėje. Kalbėtojai gen. kons. Juzė Daužvardienė, vysk. Vincentas Brizgys, dr. Kazys Šidlauskas ir kun. Eugenijus Gerulis.

Meninę dalį išpildo Lietuvos Aidų ved. Kazė Brazdžionytė ir Ramunė Tričytė.

Lietuvių visuomenė ir organizacijos (su savo vėliavomis) kviečiamos vėliavų pakėlime, pamaldose ir akademijoje gausiai dalyvauti.

Chicagos Lietuvių Taryba

GEDULO DIENOS SUSIKAUPIMAS

Dr. Petras Atkočiūnas, ALT Cicero skyriaus pirmininkas praneša, kad Cicero šv. Antano bažnyčioje, birželio 15 d., sekmadienį, 10 val. 30 min., bus atnašaujamos šv. Mišios už okupuotoje Lietuvoje žuvusius, nužudytus ir nukentėjusius dėl per 40 metų pavergėjų vykdyto ir tebevykdomo tautos naikino. Bažnyčioje giedos parapijos choras, vadovaujamas muz. Antano Skridulio.

Tuoju po pamaldų, parapijos salėje kalbės dr. Jonas Adomavičius ir sovietinio genocido gyvųjų vaizdų liu-

dininkė. Meninę dalį atliks sol. Aldona Buntinaitė ir mok. Sofijos Palionienės paruoštas jaunimas.

Dalyvaus Amerikos vėteranų 9115 postas, jo pagalbiniis moterų vienetas, ir j. š. kuopa "Klaipėda", su vėliavomis. Kviečiamos visos vietos organizacijos su vėliavomis ir visuomenė gausiai dalyvauti šiame mūsų tautos didžiosios gedulo dienos susikaupime.

MOVING TO COLORADO?

We have need for service technicians with pride, knowledge, a positive attitude and a willingness to work. If you have over 3 years of experience in two of the following we want to talk to you.
REFRIGERATION Electronics
AIR COND. PNEUMATICS
HEATING BOILERS
VENTILATION
We offer the highest open shop wages, paid medical, uniforms, paid vacations, truck, paid sick days & good management.
Join The Young Growing Company - Pride Built
HVAR SERVICE, INC.
4045 Eliot St., Denver, Col
303-455-5226

PHYSICAL THERAPIST ASST. CERTIFIED

REGISTERED NURSES & LPN's

Wanted to join a progressive rehabilitated long term, Home care setting: Present services include, S.N.F., H. R.F., D.C.F., long term home health & medical day care. Salary commensurate with experience and ability. Sent resume to Director of Personnel
EPISCOPAL CHURCH HOME
24 Rhode Island St.
Buffalo, N. Y. 14213
(23-25)

OPTICAL

high precision plano and spherical grinding and polishing. No ophthalmics progressive optical instrument manufacturer requires polishers and grinders. Exp'd. on both machine and manual apparatus & salary open. Full benefits. Modern air-conditioned facility. Call for appointment (518) 331-9500

PHOTONICS CORPORATION
45 Adams Avenue, Hauppauge, N.Y. 11787

CUTTING ROOM SUPERVISOR

Major ladies sportswear & career apparel manufacturer seeking experienced individual to supervise multi-division cutting room at its southeastern Ct. location. Successful candidate must possess exceptionally strong technical background in all phases of cutting room operations. In addition candidate must have excellent communication skills in order to interact effectively with division manufacturing heads. We offer an excellent salary and fringe benefit package, the advantage of a rural location and stability in the industry. Send resume to: Gary Levesque, JONES APAREL GROUP INC., 1 Connecticut Ave., Norwich, Ct. An equal opportunity employer M/F.

WANTED EXPERIENCED ELECTROPLATERS

Norwalk metal finisher requires experienced Electroplaters for expanding operation. 40 hrs. work week. Good salary/benefits.

WRITE OR CALL:

TRALLSET, INC.
327 MAIN AVENUE
NORWALK, CT. 06852
203-846-3257

(19-25)

Kryžius lietuvių sodyboje

Sekmadienį, birželio 1d., tėvo J. Borevičiaus atnašaujamą mišias Beverly Shores, Ind. buvo ne Sv. Onos, parapijos bažnyčioje, bet Kazimiero ir Elonos Pocių kieme, jų sodybos medžių paunksmėje. Šios pamaldose dalyvavo, turbūt, visi šios vietovės lietuviai ir daug Pocių svečių iš kitur atkylusių. Oras, nežiūrint gaudinio lietaus tą rytą, vėliau pragiedrėjo ir buvo tokioms iškilmėms labai palankus.

Po pamaldų tėvas Borevičius, SJ pašventino ten pat, prieš Pocių namus pastatytą kryžių-koplytstulpį. Ta proga kun. J. Borevičius paryškino lietuviškų kryžių, rūpintojėlių koplytstulpių prasmę lietuviui kaip simbolių tikėjimo ir kaip simbolių tikėjimo ir lietuviybės. Pamaldose ir kryžiaus šventinime dalyvavo taip pat Sv. Onos parapijos klebonas kun. Dovlys, kun. P. Katauskas ir kun. I. Urbonas.

Kazimieras Pocius, pašventinus kryžių, šia proga tarė:

Aš tikiu, kad visi amžiumi vyresni mano svečiai, gerai prisimena mums, lietuviams, skaudžiusius birželinis įvykius - 1940 m. raudonosios armijos antplūdį, pirmuosius areštus, 1941 m. masinius lietuvių trėmimus Sibiro kankioms, lėtai mirčiams.

Baisioji birželio tragedija nesibaigė tais metais. Ji tebesitęsia iki šiandien. Mūsų sesės ir broliai ir šiandien tėvynėje suimami ir ištremiami į priverčiamo darbo stovyklas, gulagus, psichiatrines ligonines, mobilizuojami ir siunčiami į Afganistaną ... Okupanto siekis tebėra sunaikinti lietuvių tautą, jos paminklus ir visą tai, kas lietuviui brangu ir šventa.

Jau daug metų, kaip mūsų tėvynėje nutilo gaudė bažnyčių varpai, o ir daugelis bažnyčių paverstos sandėliais, uždarytos ar, geresniu atveju, jose įrengti muziejai ... Ne tik prie viešelių ir sodybų, bet ir kapinėse sunaikinti, išniekinti lietuviškieji kryžiai ... Kau-

ne, ne tik nebeskamba Laisvės varpas, bet ir Nežinomojo Kareivio kapas išgriautas iki pamatų ...

Leiskit man atskleisti vaizdą, vaizdą vieną iš tūkstančių kuriuos matė ir išgyveno mūsų broliai ir sesės savo žemėje. 1941 m. birželio 14 d. 4 val. ryto enkavedistai, ginkluoti šautuvais ir durtuvais ant jų, apsupo mano tėvų gyvenamą namą ir įsiveržė į vidų įsakė per 30 min. pasiruošti kelionei ... nežinomon kelionėn ... drauge pastebėdami, kad kiekvienas narys gali pasiimti mažą ryšulėlį maisto ir daiktų. Nustatytam laikui praėjus, mano tėvai - Kazimieras ir Sofija, mano broliai ir sesuo buvo suvaryti į rusišką sunkvežimį ir išvežti į Saulių geležinkelio stotį ... Laimingu sutapimu tuo metu aš buvau Kaune ir ne savo bute, buvau ten ieškomas, bet nesurastas ir šiandien esu su Jumis ...

Iki šiol nežinau kur mano tėvai, broliai ir sesuo buvo nuvežti, į kurią Sibiro vietovę, kaip lygiai nežinau jų likimo. Mano tėvai, aišku, jau mirę,

Koplytstulpio dedikacija: "Mūsų tėvams Sibiro kankiniams — Kazimieras Elena Pociai 1980".

Kęstutis, Elena ir Kazimieras Pociai prie pašventinto koplytstulpio, pastatyto jų sodyboje Beverly Shores, Ind.

bet kada ir kur palaidoti - nežinau ... Ir negaliu ant jų kapo pastatyti paminklo, kaip negaliu pasiūsti nė gėlių puokštės viena ar kita proga ...

Tebūnie šis mano šeimos sodyboje pastatytasis lietuviško stiliaus kryžius tarytum paminklas ant mano tėvų kapo, tarytum nežinomo Sibiro tremtinio kapas. Tad skiriu šį kryžių tėvams ir tėvynėi.

Po apeių šeiminkai - Kazimieras ir Elena Pociai bei jų sūnus Kęstutis - visus dalyvius pakvietė pereiti į aikštelę kitapus namo ir dalyvauti šeimyniškuose pietuose. Į pietų pabaigą Vytautas Kasniūnas, veiklus Beverly Shores gyventojas, supažindino su tik ką pašventintojo kryžiaus kūrėju ir gamintoju - skulptorium Jurgiu Daugvila. Pats Daugvila savo žodyje atmetė jam taikytą kūrėjo vardą sakyda-

mas, kad šimtai dievdirbių esą panašių koplytstulpių kūrėjai ... Kaip ten bebūtų, bet Pocių sodyboje naujasis kryžius pagamintas meistriškai ir darniai įsijungia į aplinką, o visa tai to viso planuotoja ir vykdytoja skulptorių Jurgį Daugvilą išskiria iš ano meto dievdirbių tarpo ... į talentingus skulptorius!

(mv)

Septintoji poezijos šventė

Gegužės 30-31 d.d. Jaunimo Centro kavinėje įvyko lietuvių poezijos septintoji šventė. Jos programą, kaip ankstesnių metų tokių švenčių, suorganizavo ir darniai pravedė poetas Kazys Bradūnas. Šventės globėjai ir rėmėjai Tėvai Jėzuitai, kurių vardu tėvas J. Daugintais ir atidarė šventę.

Gegužės 30 d. vakaras buvo skirtas Kristijonui Donelaičiui, jo mirties 200 metų sukakčiai paminėti. Paskaita apie šį mūsų poezijos klasiką skaitė Marija Saulaitytė-Stankuvienė, Illinois Universiteto lietuvių kalbos ir literatūros

lektorė. Donelaičio 'Metų' ištraukas meistriškai rečitavo aktorius Algimantas Dikinis. Auditorijos dalyvėjai, nežiūrint kiek jie anksčiau pažinojo Kristijoną Donelaitį ir jo kūrybą, šį vakarą buvo apdovanoti daugeliu naujų žinių, itin akivaizdžiu jo kūrybos vaizdingu ir didybe.

Gegužės 31 d. savo kūrybos paskaitė šie poetai: Eglė Juodvalkytė, Julija Svabaitė, dr. S. Aliūnas (A. Baronas), Vitalija Bogutaitė, Liūnė Šutema ir Kazys Bradūnas. Be to, autoriui Baliui Auginui negalėjus pačiam atvykti, jo kūrybos pluoštą paskaitė Kazys Bradūnas.

Visus poetus auditorija sutiko šiltai ir dėmesingai klausė jų poezijos, o ilgais plojimai reiškė padėką už savojo žodžio atskleidimą. Plojimų audros kelis kartus pertraukė dr. S. Aliūną, skaitant 'Metų' parodijas ir atkeliant Donelaitį iki pat šių dienų ...

Abu vakaru Jaunimo Centro salė buvo pilnutėlė poezijos mylėtojų ir poetų gerbėjų. Daugelyje eilėse matėsi ir jaunesnės kartos žmonių. Programų slinktis buvo neabejotinai maloni atgaiva visiems ją sekusiems.

Pertraukų metu buvo galima išgyti programoje dalyvaujančių ir kitų autorių knygų. Išskirtiną paklausą, be rodo, turėjo šventės išvakarėse M. Morkūno išleistoji Kazimiero Jakubėno knyga 'Eilėraščiai iš Vilniaus kalėjimo'.

M. Valiukėnas

WANTED AT ONCE 1ST CLASS
SKILLED
ALL AROUND
MACHINE TOOL REPAIRMEN
Minneapolis, Minn., location, Permanent positions. Good working conditions & benefits. Fully paid insurance. Apply call or write to: BILL TRACY
MIDWESTERN MACHINERY
2648 PLEASANT AVE. SOUTH
MINNEAPOLIS, MINN 55408
612-825-4461 612-825-4477
(17-26)

OPPORTUNITY FOR REGISTERED THERAPISTS

M. R. residential facilities in Texas have needs for O.T.s, P.T.s, and Speech Therapists. This is a good opportunity to gain experience in your chosen field.

FOR INFORMATION, CONTACT
JUDY THOMPSON
(713) 627-2700

Equal Opportunity Employer M/F
(23-27)

PRESSMAN / W - Experienced on 10x15 Heidelberg letterpress & 10x16 Davidson Offset. Part-time, small shop. Call (215) VI 8-3735 between 8-4. (23-24)

Tėv. J. Borevičius atnašauja Šv. Mišias Kazimiero ir Elenos Pocių sodyboje Beverly Shores, Ind., už Sibire mirusius K. Pocių tėvus. Šalia tėv. J. Borevičiaus V. Kasniūnas. Pirmoje eilėje: Kęstutis, Elena ir Kazimieras Pociai, kun. P. Katauskas, P. ir S. Steikūnai ir toliau matosi dalis svečių.

Mažeika & Evans

Laidotuvių Direktorai
6845 SOUTH WESTERN AVE.
CHICAGO, ILL.
Trys Moderniškos Koplyčios
Mašinoms Vieta
Tel. 737-8600 737-8601
9837 SOUTH KEDZIE AVENUE
EVERGREEN PARK, ILL. 60642
Tel. 422-2000

PHILADELPHIA

BIRŽELIO MINĖJIMAS

Birželio 15 d. sueina 40 metų Lietuvos okupacijos ir 40 metų nuo baisių birželio išvežimų.

JAV Lietuvių Jaunimo Sąjungos Philadelphia skyrius, kartu su Philadelphia ir Pietinės New Jersey Lietuvių Bendruomenės apylinkėm, nori svetimuosius supažindinti su sunkia Lietuvos padėtimi. Yra ruošiamas savaitgalinis budėjimas Philadelphia miesto centre, Judge Lewis Quadrangle, skersai gatvės nuo Laisvės Varpo (Market St. tarp 5-tos ir 6-tos gatvių).

Šeštadienį, birželio 14 d., 11:30 v. r. renkasi Judge Lewis Quadrangle, 12:00 v. p. p. iki 12:00 v. v. budėjimas. Budėjimo metu skaitomi vardai išvežtų ir žuvusių 1940-41 metais, ir tų, kurie dabar kalinami Lietuvoje. 8:30 v. v. Maldos valandėlė, saulėlydžio metu.

Sekmadienį, birželio 15 d., 12:00 v. nakties iki 12:00 v. p. p. tylus budėjimas. 12:00 v. p. p. iškilmingas uždarymas. Kalbės Kenneth B. Tomlinson, Reader's Digest redaktorius iš Washington, D. C., straipsnio apie Simą Kudirką autorius, ir valdžios atstovai.

Birželio įvykiai bus paminėti iškilmingomis Mišiomis šv. Andriejaus parapijoje sekmadienį, 10:30 v. r. Organizacijos kviečiamos mišiose dalyvauti su savo vėliavomis.

Philadelphia Lietuvių Bendruomenės atstovai, gegužės 21 d. buvo priimti Philadelphia arkivyskupo kardinolo Krol, kuris pažadėjo birželio 15 d. paskelbti Maldos dieną už Lietuvą arkivyskupijoje ir talkinti sukakties išreklamavime.

Philadelphia Jaunimo Sąjunga ir Philadelphia ir pietinės New Jersey Lietuvių Bendruomenės apylinkės kviečia ir ragina visus lietuvius iš mūsų ir kitų kolonijų prisidėti prie šio budėjimo. Jei būtų klausimų, skambinti Jūratei Krokutei-Stirbienei (215-825-8226) arba Teresei Gečienei (215-677-1684). Laukiame visų. (gg)

BOSTON

BAISIOJO BIRŽELIO MINĖJIMAS

Šeštadienį, birželio 14 d. LB Bostono apylinkė rengia lietuvių tautos tragedijos-baisių birželio mėnesio išvežimų minėjimą. 6:30 val. vakare So. Bostone šv. Petro lietuvių parapijos bažnyčioje bus pamaldos už žuvusius ir kenčiančius lietuvius Sibire. Organizacijos dalyvauja su vėliavomis. Tuoju po pamaldų, parapijos salėje po bažnyčia vyks minėjimas-akademija. Pa-

skaitą skaitys JAV Lietuvių Bendruomenės Tarybos pirmininkas inž. Vytautas Izbickas. Meninę dalį atliks kylanti solistė Naujosios Anglijos konservatorio studentė Marytė Bizinkauskaitė, akompanuos prof. Jeronimas Kačinskas, ir aktorė Aleksandra Gustaitienė.

Visi lietuviai prašomi ir privalome prisiminti mūsų tautos brolių ir sesių didžiąją tragediją. Juk sakoma, kad laisvės nevertas tas, kas negina jos. Tad visi rinkimes į šį lietuvių tautos tragedijos ir kančios minėjimą.

Po programos kavutė ir užkandžiais pavaišins Jono Vanagaičio šaulių kuopos šaulės.

WANTED AT ONCE 1ST CLASS
SKILLED
ALL AROUND

MACHINE TOOL REPAIRMEN

Minneapolis, Minn., location. Permanent positions. Good working condition & benefits. Fully paid Insurance. Apply call or write to: BILL TRACY

MIDWESTERN MACHINERY

2848 PLEASANT AVE. SOUTH
MINNEAPOLIS, MINN 55408
612-825-4461 612-825-4477
(17-26)

Pomirtinė dailininko Adomo Galdiko paroda įvyksta birželio 22 d. Los Angeles, Calif. lietuvių dienos proga, kurią ruošia lietuvių šv. Kazimiero parapijos klebonas prelatas J. Kučingis. Tai pirmoji dail. A. Galdikio paroda prie Pacifiko. Parodos paruošimu rūpinasi Kuni-gaikštienės Gražinos vyresnių skaučių būrelis. Paveikslai iš Putnamo, Conn. jau yra persiųsti į Kaliforniją. Į parodos atidarymą iš Putnamo vyksta sesuo Margarita Bareikaitė, o iš Chicago — Marija Rėmienė.

"Kas paliko šaldytuvo atviras duris?" klausia Fannie Montalvo.

Fannie Montalvo padeda žmonėms taupyti centus. Ypatingai vyresniojo amžiaus.

Fannie sako: "Aš norėčiau, kad galėčiau išmokinti kiekvieną kaip išspausti didžiausią galimą vertę iš kiekvieno cento išleidžiamo elektrai!"

Dalis Fannie darbo yra pristatyti maždaug šešius susirinkimus į mėnesį demonstruojant kaip naudoti reikmenis labiau efektingai išryškinant elektros taupymo techniką. Netgi aiškinant kaip geriau izoliuoti namus. Ir kaip maži dalykai, kaip paliekamos atviros

šaldytuvo durys gali prisidėti prie elektros sąskaitos.

Fannie Montalvo yra The Illuminating Company home economist. Ir ji žino savo darbą.

"Reagavimas kurį aš gaunu savo elektros taupymo programai, tikrai džiuginantis", sako Fannie.

"Aš darau viską ką galiu padėti mūsų klientams, kad sumažinus jų elektros sąskaitą. Nes aš žinau, kaip jie iš tikrųjų jaučiasi. Aš taip pat turiu ribotą biudžetą!"

The Illuminating Company

Sv. Jurgio lietuvių parapija Clevelande neužgęs

Sv. Jurgio, populiariai vadinama senoji parapija, Clevelando lietuvių istorijoje yra suvaidinusi lietuviškos tvirtovės vaidmenį. Virš 50-tį metų sklido iš jos lietuviška mintis per mokyklą, organizacijas ir iš pačios sakyklos. Todėl ir šiandien parapija dar gyva, nežiūrint tos miesto dalies etnografiniam pasikeitimui, bei daugeliui lietuvių gyvenant jau toli už jos ribų. Lietuviai šią parapiją myli, gėrisi jos istoriniu palikimu ir didžiai vertina jos atliktą darbą lietuvių bei išlaikyti šiame mieste.

Ilgus metus jai vadovavęs ir lietuviškame gyvenime čia giliai įleidęs šaknis kun. klebonas Balys Ivanauskas šiuo metu yra arti išstarnautos pensijos ir ruošiasi iš esamų pareigų pasitraukti. Ši įvyki parapijiečiai, žinoma, su tam tikra nostalgija išgyvena, tačiau gyvenimo tikrovės negalima pakeisti.

Tačiau Sv. Jurgio parapija ir toliau nepakeis savo lietuviško veido ir lietuviškas žodis sklisis iš sakyklos ir jos skliautuose skambės lietuviška gies-

Kun. Juozas Bacevičius

mė. Malonu, kad parapija nepalieka be įpėdinio ir nepatenka į svetimtų rankas. I kun. Balio Ivanausko vietą ateina jaunas, energingas, veiklus ir šimtaprocentinis lietuvis, kun. Juozas A. Bacevičius.

Kun. Juozas A. Bacevičius yra gimęs iš lietuvių tėvų, bet jau trečios generacijos. Abu jo tėvai taip pat užaugę Sv. Jurgio parapijos ribose ir čia baigę parapijinę mokyklą. Pats kun. J.A. Bacevičius savo pagrindinį mokslą irgi gavęs Clevelande. Čia baigęs St. Aloyšius pradinę mokyklą, toliau mokėsi Sv. Juozapo aukštesnėje mokykloje ir vėliau Borromeo kunigų seminarijoje. Studijas - ispanų kalbos ir filosofijos - dar gilino John Carroll universitete. Be to, specialius kursus dar lankė Columbus universitete, kur susipažino su ligoninių kapelionų veikla. Baigęs minėtus mokslus buvo

Skaitykit ir platinkit
D I R V A

paskirtas vikaru St. Jerome parapijoje, tačiau tuo metu jau buvo vyskupijos ispėtas tobulintis lietuvių kalboje, nes numatoma galimybė būti skiriamam į lietuvišką parapiją.

Taip neužilgo ir buvo iškvieštas vyskupijos personalinio direktoriaus ir paklaustas ar nesutiktų persikelti į Sv. Jurgio parapiją ir rimtai studijuoti lietuvių kalbą. Su šiuo pasiūlymu kun. J.A. Bacevičius mielai sutiko ir tų pačių metų, t.y. 1979 m. liepos mėn. vysk. J. Hickey šį pasiūlymą formaliai patvirtino ir pasiuntė jį į Romą, į Sv. Kazimiero Kolegiją, tobulintis lietuvių kalboje.

Šių metų gegužės mėn. sugrįžus iš Romos, jis buvo jau oficialiai paskirtas į Sv. Jurgio parapiją kun. klebono B. Ivanausko pavaduotoju.

Paklaustas kokie jo ateities planai dirbant tautinėje parapijoje, kun. J.A. Bacevičius maždaug taip išsireiškė:

'Mano tiesioginis planas šiuo metu yra atlikti būtiniausius bažnyčios patarnavimus lietuvių kalba, kaip antai - šv. mišias, klausyti išpažinčių, su teikti jungtinių, pirmos komunijos sakramentus ir t.t. Apie kitus darbus būtų sunku dabar ką nors pasakyti. Pirmia norėčiau su visais parapijiečiais sueiti į artimesnį kontaktą, pažinti jų pageidavimus, rūpesčius ir daugiau su visais pasikalbėti.

Tačiau apskritai - mano siekis yra kelti lietuvišką kultūrą ir ją puoselėti šioje parapijoje. Aš norėčiau taip pat fizine ir socialine parapijos puse pagerinti, kad parapijiečiams būtų patraukliau čia lankytis. Vieno žodžiu norėčiau kiekvieno lietuvių reikalavimą patenkinti ir kad ši parapija ir toliau

likėtų Clevelando diacezijoje tautine lietuvių tvirtove'.

Tokiu entuziazmu kun. J.A. Bacevičius žengia į naujas pareigas. Jis sakosi, kad vienintelė kliūtis - kol kas nepakankamas jo lietuvių kalbos žinojimas. Tačiau jis tikisi tai nugalėti, jei parapijiečiai tik turės šiek tiek kantrybės... (Lietuvių kalbos kursą kun. J.A. Bacevičius ir toliau tęsia Vysk. M. Valančiaus suaugusiųjų klasėje, kuriai jau daugelį metų vadovauja dr. D. Tamulionytė.)

Galutinas kun. J.A. Bacevičiaus pageidavimas - nuširdaus kooperavimo iš parapijiečių pusės, bei maldos sekmingesniai darbai.

Tad linkime kun. J.A. Bacevičiui sėkmės ir ištvermės jo gražiems užsimojimams vykdyti, kad Sv. Jurgio parapijoje ir toliau klestėtų lietuviška dvasia.

(ib)

Birželio 5 d. iš Clevelando į Pietų Ameriką išskrido vokalinis vienetas Nerija, kurį išlydėjo būrys clevelandiečių. Nuotraukoje dainininkės su LB Clevelando apyl. pirm. J. Malskiu ir LB Kultūros Tarybos pirm. I. Bubliene. Vidury Nerijos vadovė R. Kliorienė.

V. Bacevičiaus nuotr.

DETROIT

BIRŽELIO TRĖMIMŲ MINĖJIMAS

Pabaltiečių komitetas Birželio trėmimų minėjimą ruošia birželio 15 d. Dievo Apvaizdos parapijoje ir Kultūros centre. Komitetui vadovauja lietuviai. Pradedama 10:30 val. gedulingomis mišiomis. Pabaltiečių grupės dalyvauja su vėliavomis. Po mišių 12:30 įvyks minėjimas-akademija salėje, kurį praves dr. Stefa Brizgytė-Miškinienė. Meninė programos dalį atliks: lietuviai, latviai ir estai. Detroito ir apylinkių lietuviai kviečiami gausiai dalyvauti.

"Amber Holidays"

1980 M. ESKKURSIJOS Į LIETUVĄ

iš BOSTONO ir NEW YORKO

MASKVA/VILNIUS:

Liepos 15 — \$ 999.00	Rugsėjo 17 — \$ 899.00
Rugpiūčio 7 — \$ 999.00	Rugsėjo 24 — \$ 899.00
Rugpiūčio 13 — \$1199.00	Spalio 8 — \$ 879.00
(su Ryga)	Gruodžio 26 — \$ 779.00
Rugpiūčio 28 — \$ 999.00	

Registruokitės iš anksto —

GRUPĖSE VIETŲ SKAIČIUS RIBOTAS.

**TRANS-ATLANTIC TRAVEL
SERVICE, INC.**

393 West Broadway

P. O. Box 116,

South Boston, Mass. 02127

Telefonas: (617) 268-8764

Norintiems atsikviesti giminės iš Lietuvos atostogoms, tvarkome dokumentus asmeniškai ir paštu — paruošimas yra tik \$40.00.

Ištaigai vadovauja:
ALDONA ADOMONIENĖ ir ALBINA RUDZIŪNIENĖ.

PRICES ARE BASED ON DOUBLE OCCUPANCY AND ARE SUBJECT TO CHANGES. REGISTERED TRAVEL AGENT # TA 0324

MOKAME AUKŠČIAUSIĄ NUOŠIMTĮ

UŽ SANTAUPŲ PAŽYMĖJIMUS

6 1/2% įnešus \$100
12 mėnesių

6 3/4% įnešus \$100
30 mėnesių

7 1/2% įnešus \$100
48 mėnesiams

7 3/4% įnešus \$100
72 mėnesiams

Indėlius galima išimti bet kuriuo laiku. Tačiau už taupymo pažymėjimus, kurie išduoti 1979 m. liepos 1 d. vieniems metams ar ilgiau, nuošimtis nebus mokamas už 6 mėnesius, jei juos išimsime anksčiau nustatyto laiko. Jei indėliai deponuoti tik metams ar trumpesniai laikui, tada nuošimčiai nebus mokami už 3 mėnesius, išėmus juos anksčiau nustatyto laiko. Šiuo atveju už išimtą sumą bus mokami tik reguliarūs taupymo nuošimčiai.

PATOGIAUSIAS TAUPYMO BŪDAS REGULIARI TAUPYMO KNYGUTĖ

Už įnašus mokame

5 1/2%

Nuošimtis apskaičiuojamas kiekvieną dieną ir išmokamas metų ketvirčiais.

SANTAUPŲ SĄSKAITOS APDRAUSTOS IKI \$40,000.

PASKOLAS NAMŲ PIRKIMUI.

Superior Savings
AND LOAN ASSOCIATION

ATIDARYTA SEŠTADIENIAIS. Uždaryta pirmadieniais.

MAIN OFFICE

798 East 185th Street

481-3008

32800 Center Ridge Road 13515 Euclid Ave.
779-5915 681-8100

14406 Cedar Ave.
381-4280

ALT S-gos Clevelando skyrius paminėjo 30 m. sukaktį

Š. m. birželio 1 d. Lietuvių namų viršutinėje salėje dalyvaujant gražiam būriui skyriaus narių ir svečių, paminėta 30 metų skyriaus veiklos sukaktis.

Minėjimą pradedant Dievo Motinos Nuolatinės Pagalbos parapijos klebonas G. Kijauskas, S. J. sukalbėjo patriotinio turinio maldą. Po Lietuvos himno ir mirusių skyriaus narių pagerbimo sekė pirm. K. Karolio skyriaus įsikūrimo ir veiklos apžvalga.

Kai 1949 m. naujieji ateiviai atvyko į JAV, buvusios tautinės minties organizacijos, kokiais vardais besivadinant, susijungė į naujai įkurtą Amerikos Lietuvių Tautinę Sąjungą. Nuo tada pradėjo steigti S-gos skyriai visoj JAV teritorijoje. Clevelando skyriaus įsteigimo data yra 1949 m. spalio 10 d. Skyriaus steigėjas buvo proviz. Steponas Nasvytis. Minėtą dieną į skyrių įstojo 15 narių. Kadangi istorinė įsteigimo data bus minima ir ateity darant sukačių minėjimus, dėl to, pagerbiant pradininkus čia išvardinamos jų pavardės:

1. Step. Nasvytis, 2. Br. Bartkūnas, 3. K. Karpus, 4. O. Karpinė, 5. Juzefa Nasvytienė, 6. J. Salasevičienė, 7. J. Salasevičius, 8. dr. St. Tamošaitis, 9. Br. Tamošaitienė, 10. J. Milius, 11. St. Mačys, 12. Pijus J. Nasvytis, 13. A. Augustinavičienė, 14. Izd. Samas ir 15. S. Mudrauskienė.

Didelės dalies pirmųjų narių jau nėra gyvųjų tarpe.

Pirmutinis valdybos posėdis buvo sušauktas 1949 m. lapkričio mėn. 12 d. dalyvavo: pirm. Step. Nasvytis, sekr. J. Leimonas, izd. J. Salasevičienė ir svečiai "Dirvos" redaktorius V. Rastenys ir prof. Pr. Skardžius.

Metai iš metų skyriaus narių skaičius vis didėjo ir sąrašuose buvo virš šimto narių. Per 30 metų laikotarpį 34 nariai mirė, 25 iš-

vyko kitur arba buvo išbraukti, naujai įstojo 21 narys. Šiandien sąrašuose yra 62 nariai.

Nuo pat įsikūrimo skyrius aktyviai įsijungė į Clevelando lietuvių veiklą visose gyvenimo srityse — politinėje, kultūrinėje, ekonominėje, sporto ir kt. Didelis nuopelnas reikia priskirti Tautinės S-gos skyriaus steigėjams St. Nasvyčiui, O. ir K. Karpams, St. ir Br. Tamošaičiams ir kt. iškvietusiems į Clevelandą iš Vokietijos visą Čiurlionio ansamblį. Jeigu ne jie gal ansamblis būtų atsidūręs kur kitur.

1950 m. skyrius įsijungė į Amerikos Lietuvių Tarybos Clevelando skyrių ir nuolat turi savo atstovus. Skyriaus nariai taip pat aktyviai dalyvavo Lietuvių Bendruomenės įkūrimo.

1951 m. buvo įsteigta VILTIES Draugija, kurios darbus skyrius stipriai rėmė. Per 30 metų laikotarpį skyrius yra įnešęs virš 7000 dol. neskaitant atskirų narių įnašų apie 4000 dol.

Politinei ir kultūrinei veiklai skyrius taip pat yra išleides žymias sumas pinigų. Skyriaus veiklai nuo jo įsteigimo pirmininkavo šie asmenys: St. Nasvytis, B. Gaidžiūnas, K. Karpus, Julius Smetona, Pijus J. Nasvytis, F. Mackus, J. Čiuberkis, A. Garmus, J. Mockus, dr. A. Butkus ir šiuo metu K. Karalis.

Į skyriaus garbės pirmininkus buvo pakelti St. Nasvytis ir K. Karpus. Jie buvo ir visos S-gos garbės nariais. Skyriaus garbės nariais buvo S. Smetonienė ir inž. Pijus Žiūrys.

Skyriaus valdybose darbavosi beveik pusė visų narių, nes valdyba buvo renkama kas metai. Šiuo metu valdyboje yra: K. Karalis — pirm. A. Jonaitis ir Eug. Maslauskienė. Revizijos komisijoje J. Budrienė, A. Mackuvienė ir Ig. Stankus. Kad užtikrintus tolimesnį sky-

riaus gyvavimą, reikia įtikinti jaunuosius rėmėjus, kad verta Tautinės minties organizacijas išlaikyti.

Į minėjimą paskaitininku buvo pakviestas iš Chicagos inž. J. Jurkūnas buv. ALT S-gos pirmininkas. Nežiūrint tuo laiku Chicagoje siautusias audros ir lėktuvų skridimams susitrukdytų, jis atsirado Clevelande laiku ir pasakė kalbą daugiau liudijamas S-gos politinę veiklą. (Jo kalba atskirai spausdinama Dirvoj).

Skyrių sveikino žodžiu ALTo vardu skyriaus pirm. pareigas einanti O. Jokūbaitienė ir Čiurlionio ansamblio vardu komp. A. Mikulskis. Raštu sveikino ALT S-gos pirmininkas A. Mažeika, buvęs skyriaus pirm. Jonas Mockus ir Clevelando žalgirio šaulių kuopos vardu Br. Nainys.

Meninėje dalyje pianistas Antanas Smetona virtuosiškai paskambino pora dalykų. Jam buvo stipriai paplota.

Po programos svečiai buvo pakviesti prie vaišių stalų kur jaučiai praleido porą valandų besikalbėdami.

Skyriaus valdyba reiškia nuoširdžią padėką: inž. J. Jurkūnui už dalyvavimą minėjime pasakant kalbą ir netgi atsisakius imti pinigų kelionės išlaidoms, pianistui A. Smetonai už meninės dalies atlikimą, sveikintojams žodžiu ir raštu, skyriaus ponioms A. Mackuvienėi, Eug. Maslauskienėi, O. Cijunskienei pristatę dovaną skanumynus, Vl. Blinstrubui už baro suorganizavimą, J. Garlai už nuotraukų darymą. Dėkojame Lietuvių namų administracijai už salės minėjimui paruošimą ir nepaprastai gerai paruoštą šiltą vakarienę, poniai K. Biliūnienei vadovaujant. Dėkojame visiems svečiams, nes Jūsų atsilankymas sustiprina mus moraliai tolimesniai veiklai. Ačiū "Dirvos" red. V. Gedgaudui ir "Tėvynės

Pianistas Antanas Smetona atlikęs meninę programą ALT S-gos Clevelando skyriaus minėjime. J. Garlos nuotr.

Garsų" radijo ved. J. Stempuziui už minėjimo pagarsinimą. (kk)

ST. LOUIS

PAVASARIO LINKSMYBIŲ ŠVENTĖ

Gegužės 18 d. A. L. Tautinės S-gos St. Louis ir apylinkių skyrius, surengė Bellevillėje, Illinois pavasario linksmybių šventę.

Pirmininkas V. Tervydis programai vadovauti pakvietė S-gos tarybos narį dr. P. Švarčą.

Žymiausio Lietuvių poeto Kristijono Donelaičio 200 metų mirties sukaktuvėms paminėti, Marija Vaitkuvienė pasigerėtinai gerai skaitė paskaitėlę apie minėtą garsenybę, jo parašytą poemą "Metai", kuri nuo 1818 m. buvo išversta į 7 kalbas.

Pavasario linksmybių programai prasidėjus, piano duetą pasigerėtinai gerai atliko Audrė ir Milda Švarcaitės.

Milda Švarcaitė ir Lisa Porter, palydint pianistei Audrei Švarcaitei suderintai gražiai padainavo "You have Got A Friend" Carole King. Ši daina ypač pradžiugino amerikiečius svečius. Dar pianistė Audrė Švarcaitė jaukus skambindama Vytauto Kerbelio "Tėvynės ilgesys" pagal mūsųose plačiai išpopuliarėjusią dainą "Leiskit į tėvynę".

Muzikos programą apvainikavo, gražiai suderintai dainuodamos "Močiutės" — Meta Kikutienė — sopranas ir Anelė Gumbelvičienė bei Anė Lujienė — altai, kurios pianistei Audrei Švarcaitei palydint atliko: "Tėviškė-

lė" žodžiai P. Stelingio, muzika B. Budriūno ir "Nemunėli" žodžiai V. Bložės, muzika A. Bražinsko. Klausytojai "Močiutėms" ilgai plojo.

Po pertraukos, šv. D. Marijos Nekalto Prasidėjimo bažnyčios East St. Louis klebonas kun. V. Balčiūnas paskaitė visiems dalyviams pritaikinta maldą prieš valgį.

Vakarienos metu skyriaus vicepirmininkas inž. J. Gumbelvičius pagerbė skyriaus pirmininką V. Tervydį su poniais, kurie atšventė 40 metų vedybinio gyvenimo. Klausytojai jiems sugiedojo: Ilgiausių metų!

Skyriaus šventėje dalyvavo P. Izdūniai iš Floridos, dr. A. Laucis su poniais iš Mt. Olive, Illinois, East St. Louis Union Bank'o vicezidentas Lee J. Nahm su poniais bei Lietuvių Bendruomenės East St. Louis skyriaus nariai.

Svečiavomės ilgai šokdami Fišerio restorane; džiaugėmės lietuviška muzika ir mintis nukėlėme į tėviškėlę ir Nemunėlį.

K. Kikutis

OPPORTUNITY FOR REGISTERED NURSES

3-11 & 11-7 Shift with geriatric experience. Excellent starting salary. Differential for evening & night shift. Also

ADMISSION CLERK

Salary commensurate with experience and ability. Liberal Personnel Policies & fringe benefits. Apply call or send resume to Administrator
TRINITY LAKES INC.
101 TRINITY LAKE DRIVE
SUN CITY CENTER, FLA
813-634-3347 (24-28)

NO RECESSION HERE

To meet our current needs and complete our expansion program, we are hiring experienced Forklift Mechanic. Good pay with full corporate benefits. For full information: write or call FORD WATERS, Jr.
W & W CLARKLIFT INC.
P. O. BOX 3433
BATON ROUGE, LA 70821
504-293-5700 (24-30)

Dalis svečių skyriaus sukaftuviniame minėjime.

J. Garlos nuotr.

CLEVELANDE IR APYLINKĖSE

MIRĖ INDRĖ ČEPULIENĖ

Birželio 7 d. Clevelando klinikų ligoninėje po sunkios ligos mirė Indrė Damušytė-Čepulienė, sulaukusi 33 metų amžiaus.

Velionė buvo veikli ateitininkų organizacijoje, priklausė Čiurlionio ansambliui.

Birželio 10 d. po iškilmingų pamaldų šv. Jurgio bažnyčioje, palaidota Visų Sielų kapinėse.

• Kun. G. Kijauskui, S. J., DMNP parapijos klebonui, ALT S-gos Clevelando skyriaus valdyba nuoširdžiai dėkoja už dalyvavimą skyriaus 30 m. sukakties minėjime ir sukalbėjimą patriotinės-tautinės minties invokacijos.

• Baisiojo birželio išvežimų minėjimas ruošiamas š. m. birželio 15 d. šv. Jurgio parapijos salė 12 val. Pamaldose 10 val. 30 min. organizacijos prašomos dalyvauti su vėliavomis. Minėjime pasakys kalbą iš Chicago atvykęs inž. K. Oželis. Meninę programą atliks Onos Mikulskienės kanklininkės. Pamaldose giedos R. Babicko ved. bažnyčios choras. Minėjimą ruošia ALTO Clevelando skyrius.

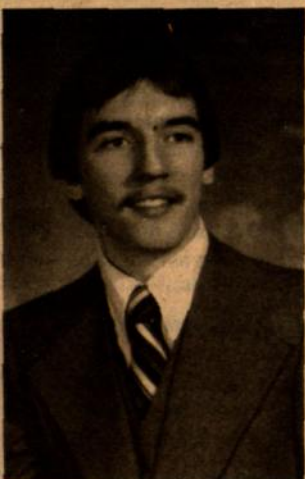
• Danutė Bankaitytė Clevelando valstybiniame universitete studijuojanti medicinos mokslus ir dalyvaujanti universiteto moterų tinklinio komandoje, buvo apdovanota universiteto iškilios sportininkės garbės pažymėjimu. Taip pat gavo iš universiteto atletikos departamento ir antrą garbės pažymėjimą už aukščiausius mokslo pažymius senorių klasės studentei sportininkei.

• Viva Europa spektakliui š. m. birželio 28 d. šv. Jurgio parapijos salėje paremti, i rėmėjus įsijungė šie asmenys:

G. Puškorius, R. ir D. Balzinskai, V. Blinstrubas, V. Vinclova, V. ir L. Apiniai, E. Klimas, J. P. Nasvytis, J. Stravinskas, S. Pabrinkis, V. Bacevičius, V. ir A. Petukauskai, M. ir S. Narbutaičiai, J. Nasvytis, K. ir I. Civinskai, V. ir L. Civinskai, R. ir p. Vanagai, dr. D. ir R. Degėsiai, Č. ir L. Šatkai, R. ir I. Bubliai, Pr. ir p. Razgaičiai, J. Garla.

Clevelando vyr. skautės, kurios globoja Los Angeles jaunimo sambūrio spektaklį, visiems nuoširdžiai dėkoja.

NAUJAS DANTŲ GYDYTOJAS

Marius Laniauskas, D.D. S., Stasės ir Simono Laniauskų sūnus, š. m. gegužės 23 d. baigė Case Western Reserve universiteto odontologijos mokyklą. Buvo apdovanotas "Ohio Academy of General Dentistry Award for High Potential

Los Angeles lietuvių jaunimo ansamblis iš 40 asmenų, atvyksta į Clevelandą birželio 28 d. šv. Jurgio parapijos salėje suvaidins "Viva Europa". Nuotraukoje jaunieji aktoriai Gintaras Grušas, Daiva Sakauskaitė, Dan Augutė ir Linas Polikaitis repeticijos metu.

and Aptitude in General Dentistry."

Vieniems metams priimtas į "Residency" programą Clevelando Metropolitan General ligoninėje.

Marius Laniauskas lankė šv. Juozapo gimnaziją. Baldwin-Wallace kolegiją ir po 3 metų pateko į Odontologijos mokyklą. Yra baigęs 12 skyrių šv. Kazimiero lituanistinėje mokykloje. Aktyvus ateitininkas ir žaibo sporto klubo narys. Vedęs Eglę Giedraitytę ir augina sūnų Matą, 3 mėn. amžiaus.

Linkime naujam daktarui sėkmės.

ŠAULIŲ GEGUŽINĖ

Kar. Juozapavičiaus šaulių kuopa rengia š. m. birželio 15 d. 1 val. p. p. gegužinę dr. Miliausko sodyboje, 33641 Vine St., Eastlake, Ohio.

Visi maloniai kviečiami atsilankyti ir gražiai praleisti laiką gamtoje.

• Autobus, kuris veža Čiurlionio ansamblio orkestrą į Tautinių šokių šventę Chicagoje (liepos 4 d.) yra dar daug laisvų vietų. Norintieji kartu vykti kreipiasi į Vl. Plečkaitį, telef. 531-3474.

• PATRIA prekybos namuose, 794 E. 185 St., Clevelande, yra didelis pasirinkimas vietinių ir importuotų maisto produktų, įvairių skanumynų, lietuviškos juodos duonos, o dovanų skyriuje yra gintaro, plokščių, audinių, knygų ir lietuviškų sveikinimo kortelių. Prašome atsilankyti. Telef. 531-6720.

Baigiamieji egzaminai Clevelando šv. Kazimiero aukštesniojoje lituanistinėje mokykloje. Atsakinėja Jonas Bankaitis. Sėdi egzaminų komisijos nariai Jonas Vyšnionis, Jonas Dunduras, dir. Vida Bučmienė ir LB Apylinkės valdybos narys švietimui Bronius Gražulis. V. Bacevičiaus nuotr.

Teller

WORK NEAR HOME

East and West Side Openings

TELLER TRAINEES

Permanent Part Time

- EXCELLENT SALARY
- PAID VACATION
- PAID HOLIDAYS
- FREE LIFE INSURANCE
- FREE CHECKING ACCOUNT

If you have good math aptitude, work well under pressure and have had some experience working with money in the past, we want to talk with you.

Apply in person, 15th floor of our tower complex, Personnel Department.

AMERITRUST

900 Euclid Ave.
Cleveland, Ohio 44115

An Equal Opportunity Employer M/F/H

• PERKANT IR PARDUODANT NAMUS prašome kreiptis į ČIPKUS REALTY, 31715 Vine St., Willowick, Ohio 44094. Tel. 913-0910.

TAISAU televizijos, radijo ir stereo aparatus, taip pat elektros namų reikmenis, pravedu elektrą. Skambinti po 5-tos val. telef.: 531-2568. (21-22)

LATHE ROUND IN SERTS 1ST CLASS FULL BENEFITS RETIREMENT PLAN N. J. CARBIDE 157 Mallory Ave. Jersey City, N. J. 201-434-1210 (20-24)

• APDRAUDOS reikalais geriausius patarnavimus gausite kreipdamiesi į Z. Obelenį, tel. 531-2211.

Skaitykit ir platinkit DIRVĄ

RITA MATAS

ISTAIGOS ADMINISTRATORĖ

TURNER REALTY

501 East 185 St.
Euclid, Ohio 44119

Phone: 486-2530

Esame registruoti pilnateisiais nariais trijose skirtingose Multiple Listing įstaigose:

CAMLS — Cuyahoga County (Cleveland & Suburbs)

LCMLS — Lake County

RMLS — United States

Todėl galima triskart plačiau skelbti Jūsų parduodamą nekilnojamąjį turtą. Tuo reikalu kreipkitės į bet kurį mūsų bendradarbių.

JAU GALIT ATSIKVIESTI SAVO GIMINES IR DRAUGUS IŠ LIETUVOS Į AMERIKĄ

APMOKAMAS PATARNAVIMAS: Atkvieskite savo gimines jus aplankyti! Greitas mūsų teletype susisiekimas su Maskva suteiks jums žinią apie kelionės paruošimą. Atsilankykite arba skambinkite mūsų įstaigai gavimui pilnų smulkmenų!

GROGER TRAVEL BUREAU

251 THE OLD ARCADE

TELEF. 621-6036

CLEVELAND, OHIO 44114

DIRVA

• Jurgis Sirusas, buvęs ALT S-gos vicepirmininkas, turėjo sunkų širdies priepuolį ir šiuo metu guli ligoninėje. Linkime pasveikti ir vėl įsijungti į tautinę veiklą.

• Kun. Fr. Skėriui š. m. balandžio 18 d. sukako 25 metai, kai dirba Vasario 16 gimnazijoje Vokietijoje. Be savo tiesioginių mokytojo

pareigų gimnazijoje, Fr. Skėrys daug dirba savanoriškai su mokiniais, ypač su evangelikais ir nuo 1955 m. sėkmingai vadovauja Evangelikų jaunimo rateiui.

Laisvai mokėdamas vokiečių kalbą, rašo straipsnius vokiečių laikraščiams ir populiarina ne tik gimnazijos, bet ir lietuvių tautos

bei Lietuvos vardą vokiečių visuomenėje.

Fr. Skėrys gimė 1919 m. Kalėnų km., Lauksargių valsč., Pagėgių apskr.

Linkime sukaktuvininkui sėkmės pedagoginiame ir pastoraciniame darbe.

• Anatolijus Milūnas, Amerikos lietuvių respublikonų federacijos pirmininkas, paskirtas Reagan for President komiteto kaip National Assistant Director rinkiminėje kampanijoje tautinių grupių "field operations".

• Dirvos novelės konkursui gautos dar šios novelės: Jonas N. — "Dalia", Rimtis — "Raktelis".

Galutinas terminas rankraščiams atsiųsti birželio 15 d.

PASITARIMAS SU ALTA

JAV LB Krašto Valdyba savo posėdyje, gegužės 24 d. Detroite, nutarė siūlyti ALTos valdybai, kad pasitarimas tarp abiejų valdybų išrinktų komisijų įvyktų š. m. rugsėjo mėn. 13 d. 5:00 val. vakare Detroite.

JAV LB Krašto Valdybos pirm. Vytautas Kutkus apie tai laišku painformavo ALT valdybos pirm. dr. Kazį Sidlauską.

MIRĖ FOTOGRAFAS VACLOVAS NOREIKA

Š. m. gegužės mėn. 25 d. Chicagoje minint mirusiųjų pagerbimo dieną, šv. Kazimiero kapinėse apalpo spaudos fotografas Vaclovas Noreika ir nežiūrint teikiamos pagalbos mirė.

Buvo pašarvotas Petkaus koplyčioje ir atsiveikiniame dalyvavo daug žmonių, nes velionis buvo paslaugus ir draugiškas.

Palaidotas gegužės 28 d.

AMERIKOS LIETUVIŲ TAUTINĖS S-GOS NARIŲ SUVAŽIAVIMO-SVARSTYBŲ DARBOTVARKĖ

LAIKAS: 1980 m. liepos 5 d., šeštadienis.

VIETA: Lietuvių Tautiniai Namai Chicagoje, 6422 So. Kedzie Ave.

9:00- 9:30 Registracija.

9:30-12:30 Suvažiavimo atidarymas. Tautinės S-gos veiklos apžvalga. Tautinio Sąjūdžio pranešimas. Tarporganizacinis bendravimas: VLIKas, ALTa, Lietuvių Bendruomenė. Diskusijos dėl pranešimų.

12:30- 1:30 Priešpiečių pertrauka.

1:30- 2:45 Tautinės spauda: Dirva, Naujoji Viltis. Diskusijos.

3:00- 5:00 Paskaitos:

1. Lietuvių laisvinimo uždaviniai — skaito Lietuvos generalinis konsulas Vytautas Čekanauskas.

2. Tarptautinė padėtis — skaito VLIKo pirmininkas dr. Kazys Bobelis. Paskaitų moderatorius inž. Jonas Jurkūnas.

Suvažiavime — svarstybose kviečiami dalyvauti Sąjungos garbės nariai, tarybos nariai, apygardos ir skyrių pirmininkai ir visi Sąjungos nariai.

Paskaitose kviečiami dalyvauti visi suvažiavimo dalyviai, jų svečiai ir visuomenė.

Suvažiavimo dalyviai nakvynėmis pasirūpina patys asmeniškai.

Norintieji šią darbotvarkę papildyti ar plačiau dalyvauti svarstybose, yra prašomi iš anksto apie tai pranešti Sąjungos Valdybai.

Antanas Mažeika
Tautinės Sąjungos
pirmininkas

Elena Gedgaudienė
Sekretorė

DIRVOS RĖMĖJAI

Atnaujindami prenumeratą ir kitomis progomis Dirvai paremti aukojo:

Dr. K. Balukas, Chicago 10.00
K. Cicėnas, Woodridge .. 2.00
V. Abraitis, Palm Coast 7.00
T. Bogušas, Boston .. 2.00
A. Kašuba, Deltona .. 5.00
J. Mikelaitis, Vokietija .. 7.00

D. Brazdžionis, Los Angeles 7.00
L. Žitkevičius, Brooklyn 2.00
B. Narbutas, Toronto 7.00
J. Veselka, Evergreen Park 5.00
V. Kliorys, Euclid 5.00
M. Biliūnas, Centerville .. 2.00
V. Lenkevičienė, Chicago 7.00
K. Palubinskas, Cleveland 7.00
Br. Užemis, Hot Springs 7.00
Z. Dautartas, Chesterland 7.00
J. Paršeliūnas, Brampton 7.00
A. Petrauskas, Dearborn 7.00
O. Rimkus, St. Petersburg 2.00
J. Kazėnas, Cleveland .. 2.00
A. Ambraziūnas, Los Angeles 7.00
A. Šova, Crown Point 5.00
V. Bacevičius, Cleveland 5.00
LB Philadelphiaios apylinkės valdyba ... 25.00
L. Saudzis, Lebanon 3.00
A. Danta, Australija 2.00
A. Naujokas, Norridge .. 2.00
Dr. V. Gruzdis, Cleveland 7.00
M. Aukštuolis, Cleveland 2.00
Dr. G. Venckūnas, Toledo 4.00
H. Bagdonienė, Chicago .. 7.00
P. Valūnas, St. Petersburg 7.00
A. Plepys, St. Petersburg 2.00
J. Byla, Waterbury 2.00
M. Razgaitis, Brooklyn .. 2.00
J. Meiliūnas, Australija .. 2.60
A. Petrauskis, Rocky River 7.00
V. Šniolis, Florida 6.00
V. Mieželis, Phoenix 7.00
Dr. D. Degėsys, Cleveland 12.00
X. Y., Warren 50.00
P. Dalinis, St. Petersburg 2.00
K. Narbutaitis, Mayfield 2.00
G. Balanda, Warren 5.00
J. Jankus, Richmond Hts. 2.00
Visiems aukotojams nuoširdžiai dėkojame.

NEPAMIRŠKITE
ATNAUJINTI
DIRVOS
PRENUMERATĄ

Vilties Draugijos šimtininkui ir jos leidinių mecenatui

DR. VYTAUTUI DARGIUI

ir jo šeimai, mirus mylimai motinai, reiškiamo nuoširdžią užuojautą.

Vilties Draugijos Valdyba
ir
Dirva

Netekus Brangios Mamytės, sūnui

DR. VYTAUTUI DARGIUI

ir jo šeimai reiškiamo gilią užuojautą

Valentina, Irena ir Pranas
Mažeikai

A. A.

TATJANAI DARGIENEI

mirus, sūnui fil. dr. VYTAUTUI DARGIUI su šeima ir vaikaičiui senjorui LIUTAIUI bei kitiems giminėms ir artimiesiems reiškiamo gilią ir nuoširdžią užuojautą

Korp! Neo-Lithuania
Chicagoje

Čiurlionietei

A. A.

INDREI ČEPULIENEI

mirus, jos vyrui čiurlioniečiui RIMVYDUI, tėvams ADOLFUI ir JADVYGAI DAMUŠIAMS, broliams VYTENIUI ir SAULIUI, seseriai GINTEI, jų šeimoms, giminėms ir artimiesiems reiškiamo gilią užuojautą ir kartu liūdime

Čiurlionio Ansamblis

A. A.

EMILIJAI

YURKUS-JURKEVIČIENEI

mirus, jos vyrui JUOZUI reiškiamo giliausią užuojautą

J. Vaitkus
A. Mašalas
A. J. Puteriai su šeima

A. A.

STASIUI ORANTUI

netikėtai mirus, žmonai JUZEI, dukroms DALIAI ir JŪRATEI su šeima, giminėms ir artimiesiems gilią užuojautą reiškia

Birutė ir Bronius
Kasakaičiai